

ALUMNI MAGAZIN

szechenyi

A győri **Széchenyi István Egyetem**
öregdiák-magazinja

XVI. évfolyam, 60. szám

2022
NYÁR

**SZÉCHENYI
EGYETEM**
UNIVERSITY OF GYŐR

6.

ELSŐ ARANYDIPLOMÁK

KITAPOSOTT ÖSVÉNYBŐL JÓL JÁRHATÓ ÚT

10.

KÖZÖS KÉPZÉS POZSONYBAN ÉS GYŐRBEN
25 ÉVES A TIGER DIPLOMA

18.

ÖSSZEFORRT AZ EGYETEMMEL
LAJTAY GYÖRGY

CREATIVE COMMUNICATION FILM & PHOTO EVENT

XMEDITOR

GET IN TOUCH

xmeditor.hu

info@xmeditor.hu

+36 30 408 5805

FÉL ÉS NEGYED ÉVSZÁZADOS DIPLOMÁK

HÁZASTÁRSOK, GYEREKEK, UNOKÁK ÉS DÉDUNOKÁK IS TANÚI VOLTAK ANNAK, AMIKOR JÚNIUS ELSŐ CSÜTÖRTÖKI NAPJÁN AZ ÜNNEPI DÍSZBE ÖLTÖZTETETT EGYETEMI AULÁBAN FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYÜNK JOGELŐDJÉNEK ELSŐ VÉGZŐSEI ÁTVEHETTÉK ARANYDIPLOMÁJUKAT. FELEMELŐ ÉS MEGHATÓ PILLANATOKAT EGYARÁNT TARTOGATOTT AZ ÜNNEPSÉG, MELYET AZ ÚGYNEVEZETT KÜLSŐ SZEMLÉLŐK SEM NAGYON TUDTAK ÉRZELEMMENTESEN VÉGIGNÉZNI, HISZEN MÉGISCSAK AZ ÉLŐ TÖRTÉNELEM ELEVENEDETT MEG A SZEMÜK ELŐTT: SZÁZNÁL IS TÖBB ÖREGDIÁKUNK FÉL ÉVSZÁZADNYI DIPLOMÁS ÉLETE.

SZÖVEG: BAUDENTISZTL FERENC | FOTÓ: KÖNCZÖL JÁNOS

*„Bár mondják, múlnak a gyermekévek, nincs visszaút,
Új mesék nem várnak reánk,
Van mégis csillagfényű álmvilág,
De azt gyermekünk álmodja tovább.”*

Ihász Gábor örökzöld slágerének sorai jutottak eszembe, amikor az aranydiploma-átadó ünnepségen végigfutott a tekintetem azokon a hozzátartozókon, akik a hátsó sorokból büszkén figyelték, ahogy a dédi, a nagyi, a szülő, a házastárs vagy a testvér 50 év elteltével ismét átvehette a – most már széchenyis – diplomáját. Biztosra vehető, hogy akkoriban, fiatal frissdiplomásként tele voltak tervekkel, álmokkal – melyek talán többé-kevésbé meg is valósultak. Arra azonban aligha gondolhattak, hogy az oly gyorsan elröppenő fél évszázad után ők lesznek a győri egyetem első aranydiplomásai. Márpedig tudtukon kívül mégiscsak ők voltak azok, akik lerakták a legnagyobb magyar nevét viselő egyetem alapjait, amely folyamatos és impozáns fejlődésével méltán vált ki elismerést már nemzetközi viszonylatban is.

Magazinunk jelen számában egy negyed évszázados diplomaátadásról is megemlékezünk. Idén szeptemberben lesz ugyanis 25 éve, hogy a Tiger nemzetközi program keretében az első egyetemi diplomákat vehették kézbe a magyar és szlovák együttműködésben megvalósult, német nyelvű közlekedésépítő-képzés hallgatói. A magyar és szlovák hallgatók a tanulmányaikat Győrben és Pozsonyban folytatták, miközben diplomafélévüket Bécsben, Grazban, Hannoverben, Berlinben, Kölnben vagy Delftben tölthették. Visszaemlékezésünkéből kiderül, hogy az akkori hallgatók – miközben komoly kihívásokkal szembesültek és nemzetközi tapasztalatokkal gazdagodtak – igazi közösséggé is kovácsolódtak.

Ugyanúgy, ahogy a 30 éve végzett vasútüzemi szakosok, akik közti kötődést jól jelzi, hogy évente igénylik a találkozást. Imár hagyomány, hogy minden évben a pünkösdi hétvégén jön össze a csapat a Balaton mellett, hogy vidám körülmények közepette emlékezzen és szerezzen újabb emlékezetes pillanatok.

szechenyialumnimagazin.hu

6 ELSŐ ARANYDIPLOMÁK

Kitaposott ösvényből jól járható út

10 KÖZÖS KÉPZÉS

POZSONYBAN ÉS GYŐRBEN

25 éves a Tiger diploma

18 ÖSSZEFORRT

AZ EGYETEMMEL

Lajtay György

20 GYŐRBEN MINDIG SÜT A NAP

Diplomamunka – szívvel-lélekkel

26 EGY ELKÖTELEZETT BESZERZŐ

Opitz Dániel

31 NÉGY DIPLOMA ÉS EGY FÉRJ

A GYŐRI EGYETEMRŐL

Az Audi auditora

36 AZ EGYETEMEN LETTEM

TELJESEBB EMBER

Mexikóból érkezett Győrbe

42 SIPIKNIKKEL INDULT

Évente összegyűlnek

46 TISZTELGÉS

AZ ALAPÍTÓ ELŐTT

Albert Kázmér nevét kapja
a mosonmagyaróvári kar

49 A NEMZET CSALOGÁNYA

Győri legendák

52 A JOGI OKTATÁS ÜGYÉT

GYŐRÖTT IS SZOLGÁLTA

Vírozsil Tivadar

20.

36.

szechenyi

ALUMNI MAGAZIN
2022 NYÁR

Impresszum

ALAPÍTÓK

X-Meditor Kft., Széchenyi István Egyetem

FELELŐS KIADÓ

Pintér-Pétek Imre,
az X-Meditor Kft. ügyvezetője

FŐSZERKESZTŐ

Baudentisztl Ferenc

EGYETEMI KAPCSOLATTARTÓ

Winkler Csaba

TÖRDELÉS

Maár Norbert

CÍMLAPFOTÓ

Könczöl János

NYOMDAI ELŐÁLLÍTÁS

Palatia Nyomda és Kiadó Kft.
9026 Győr, Viza u. 4.

A SZERKESZTŐSÉG CÍME

X-Meditor Kft., 9023 Győr, Csaba u. 21.

Az oregdiak.sze.hu oldalon nemcsak az alumni magazinnál, hanem a SZE Öregdiák Iroda működéséről, programjairól is bővebb információkat találunk. A magazin megrendelhető, friss és korábbi példányai pedig megvásárolhatók az Új Tudástér épületében, az Egyetemi Szolgáltató Központban.

Külön köszönet Winkler Csabának a magazin elkészítéséhez nyújtott segítségéért.

A hirdetések tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget.

ISSN 1789-2783

Lapunkat rendszeresen szemlézi az **IMEDIA**, az üzleti élet médiafigyelője

KITAPOSOTT ÖSVÉNYBŐL JÓL JÁRHATÓ ÚT

ELSŐ ARANYDIPLOMÁK

JÚNIUS MÁSODIK NAPJÁN KÉT FELVONÁSBAN RENDEZTÉK A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM AULÁJÁBAN AZT A DIPLOMAÁTADÓ ÜNNEPSÉGET, AMELY KÉTSÉGET KIZÁRÓAN ARANY BETŰKKEL KERÜL BE FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYÜNK TÖRTÉNELEMKÖNYVÉBE. ELSŐ ALKALOMMAL VEHETTÉK ÁT EGYETEMÜNK JOGELŐD INTÉZMÉNYÉNEK ELSŐ VÉGZŐSEI AZ ARANYDIPLOMÁJUKAT. A FÉL ÉVSZÁZADOT ÁTÖLELŐ ESEMÉNY NEM NÉLKÜLÖZTE AZ ÚJRATALÁLKOZÁS ÖRÖME FELETT ÉRZETT, A NOSZTALGIÁZÁSRA ÖSZTÖNZŐ VIDÁM PERCEKET, AHOGY A MEGHATÓ PILLANATOKAT SEM. A SZÁZHARMINCEGY ÜNNEPELT ÉS EGYETEMÜNK KÖZÖS ÜNNEPI ESEMÉNYE A TÖBB MINT ÖT ÉVTIZEDES TÖRETLEN FEJLŐDÉS KEZDETEIT IDÉZTE FEL. AZOKNAK A TANULMÁNYAIT, AKIK TUDTUKON KÍVÜL GYAKORLATILAG SZEREPET JÁTSZOTTAK A GYŐRI EGYETEM ALAPJAINAK LERAKÁSÁBAN.

SZÖVEG: BAUDENTISZTL FERENC, WINKLER CSABA | FOTÓ: KÖNCZÖL JÁNOS

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1968. évi 16. számú törvényerejű rendelete határozott a Közlekedési és Műszaki Főiskola létesítéséről, amely négy karra (Közlekedési, Közlekedésépítési, Járműgyártási és Távközlési Kar) tagozódott. 1968 szeptemberében egykarú intézményként – a Közlekedésépítési Karral – meg is kezdte működését a KTMF Budapesten, a Szerb utca 23. sz. alatt. A kar vezetője Szijártó László, a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karának oktatója volt. Az oktatás 124 nappali szakos hallgatóval indult.

– Itt állok szemtől szemben az élő történelemmel – kezdte a délelőtti ünnepségen elhangzott beszédét dr. Horváth Balázs, az Építész-, Építő- és Közlekedés-mérnöki Kar dékánja. – Amikor KTMF-es

diplomájukat átvették, a mai értelemben vett győri egyetemi épületek még nem is léteztek. Amíg a főiskola felépült és egyetemmé vált, önök frissdiplomásokból az intézmény megbecsült oktatói, jól ismert hazai szakemberek, nemzetközi hírű szakértők lettek. Önök voltak az elsők, az úttörők! Köszönjük, hogy elkezdtek kitaposni azt az ösvényt, amely mára már jól járható úttá szélesedett. A Széchenyi István Egyetem nevet a tanulmányaik során még nem ismerhették, hiszen a hetvenes évek elején a jogelőd, a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola is csak egy megvalósulóban levő terv, álom volt. Ez az álom egy országosan ismert, magas színvonalú képzést, időtálló tudást adó szakfőiskola volt. Mi, a jelenlegi egyetemi polgárok

Az 1968-ban alapított Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola feladata a műszaki üzemeltetés, a forgalomirányítás és a gyártás részegységeinek irányítására alkalmas üzemmérnökök képzése a közlekedés, a közlekedés-építés, a járműgyártás és a távközlés területén. Végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak – olvasható az alapítási dokumentumokban.

büszkék vagyunk intézményünk gyökereire, amelyből mára egy kilenckarú universitas, 2020. augusztus 1-jétől

• • •

”

Amikor KTMF-es diplomájukat átvették, a mai értelemben vett győri egyetemi épületek még nem is léteztek. **Amíg a főiskola felépült és egyetemmé vált, önök frissdiplomásokból az intézmény megbecsült oktatói, jól ismert hazai szakemberek, nemzetközi hírű szakértők lettek.** Önök voltak az elsők, az úttörők! Köszönjük, hogy elkezdtek kitaposni azt az ösvényt, amely mára már jól járható úttá szélesedett.

- • • alapítványi keretek között működő felsőoktatási intézmény lett. A Széchenyi István Egyetem nagy utat járt be az elmúlt öt évtizedben. Intézményünk Magyarország 65 egyeteme közül a 7. legnagyobb. 80 ezer öregdiák, 13 ezer fő mai hallgató – benne 800 nemzetközi – a legjellemzőbb adat. A hozzánk jelentkezők kilenc karunkon mintegy 200 különféle – köztük csaknem 40 angol nyelvű – képzés közül választhatnak.
- A továbbiakban is úgy fogunk dolgozni, hogy az itt végzettek büszkéik lehessenek alma materükre. Ehhez minden egykori hallgatónk támogatását, tanácsát szívesen fogadjuk. A széchenyi öregdiákokat az egyetem közössége visszavárja – e szavakkal köszöntötte az egyetemi közösség nevében dr. Horváth Balázs dékán az egykori Közlekedésépítési Kar első aranydiplomásait.

A délutáni átadási ceremónián dr. Horváth Zoltán, a Gépészmérnöki, Informatikai és Villamosmérnöki Kar dékánja mondott ünnepi beszédet.

– Történelmi pillanat ez a számunkra, hiszen a Széchenyi István Egyetem műszaki karainak első aranydiplomásait ünnepelhetjük. Ha az eltelt több mint fél évszázad történetét kívánjuk felidézni, számos mérföldkövet kell említenünk.

Az első természetesen az 1968-as alapítás, majd a következő fontos évszám 1974. A legendás KTMF akkor kezdte meg első győri tanévét. Új szervezeti keretek között, az akkori egyik legkorszerűbb felsőoktatási intézményként. Győr első főiskolája, a KTMF 1986-ban vette fel a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István nevét. A névadó örökségéhez,

szellemiségéhez, újító gondolkodásához azóta is hűek vagyunk.

– Az 1990-es évek elejétől – az ipar, a gazdaság és a város polgárságának egyöntetű támogatásával – megkezdődött a leendő egyetem tudományos-szakmai programjának megteremtése. Különösen büszkéek vagyunk arra, hogy a Széchenyi István Főiskola

1968. szeptember

Egykarú intézményként (Közlekedésépítési Kar) a budapesti Szerb utca 23. sz. alatt megkezdte működését a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola. Az oktatás 124 nappali szakos hallgatóval indult. A kar vezetője igazgatói pozícióban Szijártó László lett.

1971. szeptember 1.

A három megszűnő felsőfokú technikum a KTMF tagozataként folytatta tevékenységét a kormány 1040/1971.-es határozata szerint. Igazgatók: dr. Kázmér Tibor (Gépjárműközlekedési tagozat, Budapest), Rác János (Távközlési tagozat, Budapest), Kálmán Mihály (Vasúti Közlekedési tagozat, Szeged).

1971. szeptember

Szakok a Közlekedésépítési Karon: hídépítési és fenntartási, útépítési és fenntartási, vasútépítési és fenntartási, vasútgépészeti. Gépjárműközlekedési tagozat: autógépész, gépjárműüzemi, hajózási. Távközlési tagozat: vezetékes távközlési, vezetékek nélküli távközlési. Vasúti közlekedési tagozat: vasúti biztosítóberendezések- és irányítástechnikai, vasútüzemi.

Létszámok: 441 nappali és 64 levelező (Közlekedésépítési Kar), 286 nappali és 157 levelező (Gépjárműközlekedési tagozat), 181 nappali és 198 levelező (Távközlési tagozat), 194 nappali és 65 levelező (Vasúti közlekedési tagozat), 184 levelező (Műszaki oktató szak).

A főiskola létszáma: 1102 nappali és 668 levelező hallgató, összesen 1770 fő. Az 1971–72-es tanév az egyesített főiskola első közös oktatási éve volt. Az egyesítés előtt összesen 26 tanszék működött, az átvétellel ezek száma 15-re csökkent.

1972. július

410 fő végzett a KTMF-en. 250 fő üzemmérnöki, 90 felsőfokú szaktechnikai, 70 műszaki oktatói oklevelet kapott – olvasható dr. Hegedűs Gyula professzor, az intézmény első, alapító főigazgatójának 2003-ban az Universitas-Győr Alapítvány kiadásában megjelent, „A győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola megalakulása és első évei” című memoárjában.

KÖZLEKEDÉSI ÉS TÁVKÖZLÉSI MŰSZAKI FŐISKOLA

1969-72 ÉVBEN
VÉGZETT

VASÚTEPÉSZ
SZAKOS HALLGATÓ

TALÁLKOZUNK 1977-BEN

2002-ben a munkatársak, Győr és a térség összefogásával egyetemi rangot kapott. Az azóta eltelt két évtizedben intézményünk egyszerre teremtett minőséget az oktatásban, a kutatásban, emellett szem előtt tartotta a társadalmi hasznosságot. Szolgált a ország fejlődését, a hallgatók elégedettségét és karrierjét éppúgy, mint a vállalkozások versenyképességének növelését. Ráadásul, mindezt úgy sikerült megvalósítanunk, hogy helytállunk és egyre jobb pozíciót vívtunk ki magunknak a globális versenyben. Ezt mutatja, hogy egyetemünk ma már a világ egyetemeinek legjobb 4 százalékába tartozik a QS globális felsőoktatási minősítő szervezet rangsora alapján – mutatta be dr. Horváth Zoltán professzor, dékán az egyetem sikeres tevékenységét.

Dr. Galli Csaba, címzetes felnőttképzési igazgató, az Audi Hungaria Járműmérnöki Kar járműgyártási tanszék docense az egyetemünk jogelőd intézményeiben végzetek nevében mondott köszöntőt. Beszédét Széchenyi István gondolatával kezdte: „tisztelek a múltat, hogy érthesd a jelent és mun-

A 95 éves Sziyártó László betegsége miatt levélben köszöntötte a KTMF első aranydiplomárait.

„Gondolatban ott leszek, hogy közösen köszöntsük a régi Szerb- utcaiakat, akikkel együtt kerestük egy új képzési forma – az üzem-mérnök képzés – megoldásait. Azóta egy nagyszerű egyetem ősei lettünk. Köszönet minden munkatársnak, emeritus professzorainknak, sikeres mérnökeinknek! Gratulálok az

aranydiplomához és sok szép évet, jó egészséget kívánok hozzá. Lélekben ott vagyok, amikor néma főhajtással emlékeznek azokra, akik már nem lehetnek körülünkben” – olvasható a KTMF első vezetőjének levelében.

kálkodhass a jövőn!”. Három meghatározó évszámot említett. 1962, amikor életre hívták a felsőfokú technikumokat. 1968, amikor a három budapesti és egy szegedi felsőfokú technikum integrációjának köszönhetően a kormányzat a tagozatokból megalapította a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolát. 2002, amikor töretlen, a térségi gazdaság és társadalom, az oktatási kormányzat által elismert, támogatott fejlődés eredményeként Győr egyetemi várossá válhatott. – Az egyetemmé válást úgy értük el, hogy nagyon jó alapokra sikerült építkeznünk.

Ennek a folyamatnak önök is megalapozói, részesei. Így alakult ki a jelenlegi nyitott, szolgáltató győri egyetemünk, amely – büszkén mondhatjuk – továbbra is dinamikusan fejlődik – mondta beszédében dr. Galli Csaba.

Tavaly a koronavírus-járvány meggátolta az aranydiplomák kiadását, idén azonban szerencsére minden akadály elhárult az elől, hogy az 1971-ben és az 1972-ben végzett egykori hallgatóinkat – és életútjukat – az egyetem vezetői és polgárai jelenlétében megünnepeljük. Egy felemelő és meghatározó rendezvényen. ■

25 ÉVES A TIGER DIPLOMA

25 JAHRE TIGER DIPLOM

KÖZÖS KÉPZÉS POZSONYBAN ÉS GYŐRBEN

GEMEINSAMER STUDIENGANG IN BRATISLAVA UND GYŐR

EZ ÉV SZEPTEMBERÉBEN LESZ 25 ÉVE, HOGY A TIGER NEMZETKÖZI PROGRAM KERETÉBEN AZ ELSŐ EGYETEMI DIPLOMÁKAT SZEREZHETTÉK – INTÉZMÉNYÜNK OKTATÓINAK, OKTATÁSI HÁTTÉRÉNEK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL – A JOGELŐD SZÉCHENYI ISTVÁN FŐISKOLA HALLGATÓI.

SZÖVEG/TEXT: **WINKLER CSABA** | FORDÍTÁS/ÜBERSETZUNG: **CHRISTOPH RIETHER** | FOTÓ/FOTO: **KÖNCZÖL JÁNOS**

DIESEN SEPTEMBER WERDEN ES 25 JAHRE, DASS DIE ERSTEN DIPLOME IM RAHMEN DES INTERNATIONALEN TIGER PROGRAMMS AN STUDIERENDE DER DAMALIGEN SZÉCHENYI ISTVÁN HOCHSCHULE VERLIEHEN WURDEN – MITHILFE DER LEHRKRÄFTE UND DES FACHLICHEN BACKGROUNDS UNSERER UNIVERSITÄT.

Meghatározó volt az igény az 1990-es évek közepén a német nyelven kommunikálni tudó, a „szakmát németül ismerő” mérnökök iránt. A nemzetközi gyakorlat szerint térségünkben is olyan szakemberekre volt nagyobb szükség, akik a közlekedési infrastruktúra egészében járatosak, s képesek a közlekedésépítési és a közlekedésszervezési feladatok megoldására. Mindezen igényeket felismerve, a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem és a Széchenyi István Főiskola egy TIGER (Transport Infrastructure in German) nevű oktatási program keretében, az EU TEMPUS-programjának anyagi támogatásával kidolgozta és 1995-től a két intézmény hallgatóira alapozva megvalósította a kétéves, német nyelvű közlekedésépítő egyetemi képzés oktatási programját.

Negyedszázad elteltével dr. Koren Csaba professor emeritust, a program irányítóját és koordinátorát, dr. Bystrík Bezákot, a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem ny. professzorát, dr. Szepesházi Róbert ny. egyetemi docent, a program módszertani vezető tanárát és dr. Makó Emese tanszékvezető egyetemi docent kereste meg a magazin.

A projektet dr. Koren Csaba, dr. Szepesházi Róberttel együtt találta ki 1992–93-ban. A TEMPUS-program akkor még új volt, nem nagyon voltak minták. Valami olyat szerettek volna, amelynek van kézzelfogható eredménye. Akkor még nem volt Győrben egyetemi képzés, s azt gondolták, megcéloznak egyet a saját szakterületükön. Akkoriban történt a Duna elterelése a bőszi üzemvízcsatornába. A két kormány nem volt jóban egymással, gondolták, legyen közös magyar–szlovák tanulócsoport, amelyben egy harmadik nyelven kell tanulni.

– Hogyan értékeli ma a nemzetközi képzési együttműködést? – kérdeztük a szlovák–magyar felsőoktatási siker meghatározó személyeit.

– Szerencsére a pozsonyi szlovák Műegyetem megfelelő tanszékeivel jó szakmai kapcsolataink voltak, s ők készen mutatkoztak a komolyabb együttműködésre. Elkészítettük a pá-

dr. Koren Csaba

lyázatot – így emlékezik az indulást meghatározó körülményekre Koren professzor.

A TEMPUS-pályázat értékelése két szinten folyt. A magyarországi pontozók nem adtak túl magas pontszámot; az indoklásban az szerepelt, hogy ilyen (azaz MSc) képzés Magyarországon nincs, meg, hogy egy főiskola ne akarjon ilyet. A második értékelés nemzetközi volt, ott pedig éppen ilyenre vártak. A pályázat támogatást kapott, nyert.

A pályázatban lehetőség volt arra, hogy a koordinátor és a lebonyolító két különböző intézmény legyen. Így a

Széchenyi-főiskola lett a koordinátor, a pozsonyi Műegyetem pedig a lebonyolító. A főiskolát dr. Koren Csaba képviselte, a tartalmi kérdésekért is a győriek voltak a felelősek. A szerződéskötés, a pénzügyek, na és persze a diploma kiadása pedig a pozsonyi Műegyetem feladata volt. Ott dr. Bystrík Bezák lett a kulcsszemély. – Nyilván az oktatás-tartalmi kérdéseket és a pénzek felosztását is együtt döntöttük el, harmonikus együttműködésben – Koren professzor szerint ez volt a jó kapcsolat alapja.

A képzésben 20 tantárgy volt. Tár-

... ..

... szlovák és két „külföldi” oktató szerepelt. Ez összesen mintegy 100 oktatót jelentett. Győrből 30-nál is több tanár oktatott a programban. Az oktatás közös csoportban folyt. Az óraszámokat tekintve a magyar és a szlovák oktatók mintegy 40–40 százalékot vállaltak, a külföldiek rövidebb blokkokban 20 százalékot tettek hozzá.

A projektet három évre tervezték: egy év előkészítés, két év oktatás. Az első évben beszerezték az akkor elérhető legszükségesebb német nyelvű tankönyveket, tantárgyanként néhány példányban, s elkezdték a saját jegyzetek készítését. Mire az egyes tárgyak oktatása elkezdődött, a féléves nyomtatott jegyzeteket minden hallgató kézhez kaphatta – egységes formátumban, borítóval és logóval. Ez akkor nélkülözhetetlen volt, mert nemhogy internet, de még PC sem volt. Az akkori oktatástechnika a diavetítőt, az írásvetítőt és a fóliát jelentette a német partnereinknél is.

A magyar és szlovák hallgatók pályázat útján kerültek be a csoportba. Nehezített körülmények között csinálták végig a két évet, mert idegen nyelven, félévente két külön-

” Meghatározó volt az igény az 1990-es évek közepén a német nyelven kommunikálni tudó, a „szakmát németül ismerő” mérnökök iránt. **A nemzetközi gyakorlat szerint térségünkben is olyan szakemberekre volt nagyobb szükség, akik a közlekedési infrastruktúra egészében járatosak,** s képesek a közlekedésépítési és a közlekedésszervezési feladatok megoldására.

böző helyszínen kellett tanulniuk. A diplomamunkájukat is idegen környezetben készítették. Mindemellett – vagy éppen ezért – szinte kivétel nélkül teljesítették a követelményeket, s egyetemi oklevelet szereztek.

– Mi szerveztük a felsőoktatási programban részt vevő berlini, bochumi, kölni, delfti, grazi, budapesti közlekedésépítési képzéssel foglalkozó egyetemek közös tevékenységét – így foglalta össze a nemzetközi szinten

végzett első, sikeres munkát Koren Csaba, egyetemünk professor emeritusa. A TIGER széchenyis résztvevői az építőmérnöki szakon a program indulási évében szereztek főiskolai diplomát, s az egyetemi szintet jelen-

tő további két évet „ráképzéses” formában végezték. A pozsonyi hallgatók építőmérnöki szakosként negyed- és ötödéven választották a nemzetközi közlekedésépítő mérnöki programot.

Az oktatás a hallgatóknak a félévek során felerészben Győrben, felerészben Pozsonyban volt. A diplomát a képzést eredményesen befejező 13 széchenyi és a 10 pozsonyi műszaki egyetemista részére 25 éve, 1997. szeptember 10-én Pozsonyban, a Szlovák Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán adták át.

Koren professzor szerint 2022-ben természetes a kérdés: miért éppen német nyelvű képzésbe fogtunk bele, miért nem angol nyelven folyt az oktatás? – A német nyelvű képzést a meglévő kapcsolati háló és az oktatók akkori nyelvtudása miatt választottuk. Egy „igazi” idegen nyelvű képzés nemcsak a nyelvben különbözik, hanem a tananyagban is. A nemzetközi hallgatóknak nem lehetett csak a magyar gyakorlatot tanítani, hanem már akkor európai kitekintésű képzést kellett adnunk. Ma pedig az Európán kívüli hallgatóinkat a világ más részein folyó gyakorlattal is meg kell ismertetnünk – mondja a professzor. – A kapcsolatok közül több azóta is élő, mert bár a '90-es évek vezető oktatói – mint jómagam is – nyugdíjba mentek, de az utódok több esetben megtartották az együttműködést különböző projektek keretében.

A TIGER-program világos minta volt a 2014-ben kezdett angol nyelvű infrastruktúra-építőmérnöki MSc képzésünknek. Akkorra az oktatógárda részben kicserélődött, az angolnyelv-tudás megerősödött. Az idegen nyelvű, illetve kettős képzések később az egyetem más szakjain is megjelentek.

– A Szlovák Műegyetem (STU) Építőmérnöki Kar Közlekedésépítési Tan-
székének nemzetközi kapcsolatai szilárd alapot adtak a TIGER-program-

ban való nemzetközi együttműködésünkhöz – értékeli dr. Bystrík Bezák pozsonyi professzor. Ez egy különleges projekt volt, amit a győri kollégák terveztek meg és koordináltak. A terv szerint egy német nyelvű MSc-programot valósítottunk meg. A program szerződéses feladatait az STU látta el. Ez nagyon komoly munka volt, minden adminisztrációt a brüsszeli szabályok szerint kellett végeznünk, miközben a karon ez volt az első ilyen feladatunk. A munka nem volt egyszerű, de végül minden sikeresen megvalósult, s a TIGER-programot a „TEMPUS zászlóshajójának” értékelték Brüsszelben. A projekt során a részt vevő oktatók és hallgatók is teljesen új ismereteket és

készségeket szereztek a közlekedési infrastruktúra és a közlekedéstervezés területén. Az egyes tantárgyakban nemzetközi társszerzőcsoportok új tananyagokat dolgoztak ki. A résztvevők valódi képet kaptak a partnerintézmények oktatásáról. Nemcsak a németnyelv-tudásukat, hanem szakmai ismereteiket, kapcsolataikat is gazdagították. A jó kapcsolatok sok esetben a magánéletben, a baráti kapcsolattartásban is élnek.

A pozsonyi professzor a program motíváló hatásai közül elsőként a „Város és közlekedés” nemzetközi workshop résztvevői körének kibővülését említi. Egy további projekt volt az EU 5. K+F program keretében a „PORTAL”. ...

- Ennek célja, hogy a közlekedési kutatások új eredményei kerüljenek be az egyetemi oktatásba. A TIGER-kapcsolatokat hatékonyan lehetett használni az „AT-SK-HU-CZ Közlekedési modell” projektben is, amelyben a közép-európai térségre multimodális közlekedési modell készült. A rendszeres pozsonyi „MOBILITA” nemzetközi konferenciák résztvevői köre – a Győr-Pozsony együttműködésnek is köszönhetően – sikeresen bővült.

– Hogyan értékeli a nemzetközi képzési együttműködést? – kérdezem dr. Szepesházi Róbertet.

– 45 éves oktatói pályafutásom egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb érdeme volt a TIGER-program. Szakfelőlként 20 tárgy 3–3 nyugat-európai, szlovák és magyar oktatójával egyeztettem a tantárgyprogramokat. Rendkívül érdekes volt a sokféle megközelítésmód. A legmegnyerőbb számomra a delfti oktatók modern, nyitott, hallgatócentrikus gondolkodása volt. Fel fogásuk szerint az a fontos, hogy mit profitál a hallgató egy tantárgyból. Az értékelésről az egyik legfontosabb a bécsi Műegyetem professzorának, Johann Litzka véleménye volt. Ő az egyeteme részéről volt tagja a projekt vezérkarának. A záróülésen azt mondta, hogy bevallja, mikor meglátta az ambiciózus és magas színvonalú programot, azt gondolta, hogy azt lehetetlen megvalósítani. Most pedig kijelenti, hogy az 95 százalékban úgy valósult meg, ahogy az a részletes tantervben és az organizációs dokumentumokban szerepelt. Ez az elismerés nekem önbizalmat adott a következő 20 év oktatásszervezési tevékenységeihez.

A TIGER-kurzus általános elismerése és tartalma egyébként alapját képezte annak, hogy – Győrben alighanem elsőként – kiegészítő egyetemi képzést indíthattunk. Később pedig az MSc-képzéseink bevezetését sem vitatta a magyar konkurencia. A sikeres program alapvetően hozzájárult ahhoz, hogy

hosszú ideig egyre gazdagodó, ma is élő formákban működünk együtt a bécsi és a pozsonyi műszaki egyetemmel. Valóban tartalmakkal töltöttük meg az egy időben Győrről – szerintem kicsit nagyképűen, de – jobbra csak szlogenként emlegetett arany háromszög gondolatát. Ennek eleme a PhD-programok kölcsönös segítése, a személyes oktatói kapcsolatok sokasága, a hallgatói kirándulások szervezése, illetve a díszdoktori cím Heinz Brandl professzornak. A konferenciaszereplések is meghatározóak: a legértékesebb a személyesen nekem szólóan Bécsben a Terzaghi-lecture, amelyen az osztrák geotechnikusok éves konferenciáján egy meghívott, tekintélyes, neves szak-

ember tartja a fő előadást. Ehhez hasonló magyar geotechnikai fellépésről az elmúlt néhány évtizedből nem tudok. A Tempus-pályázatunk (szűkebb körben kimondott) célja egyébként az is volt, hogy bizonyítsuk, képesek vagyunk egyetemi oktatásra, ráadásul német nyelven is.

A tanár úr szerint nem volt könnyű a pozsonyi és néhány zsolnai, illetve a győri és egy-két budapesti egyetemen elegendő, jól felkészült, a német nyelvet is kellő szinten beszélő, főiskolai szintű építőmérnöki alaptudással bíró hallgatót találni. A pályázat kidolgozása során, 1994-ben azt gondolták, hogy ez nem lesz probléma. De az ezt befolyá-

soló folyamatok kedvezőtlenül alakultak. Végül 26 hallgatóval tudtak elindulni, de németnyelv-tudást fejlesztő kurzusokat is be kellett iktatni. El kellett fogadniuk, hogy meglehetősen különböző a hallgatók előképzettsége. Részint a 3 éves egyetemi és a főiskolai tanulmányok tartalmának különbözősége, részint a 4 intézmény (STU, Zsolnai Közlekedési Főiskola, Széchenyi István Főiskola, Budapesti Műszaki Egyetem) különbözősége miatt. – A félévek elején meghatározott követelmények teljesítése így komoly kihívást jelentett a hallgatók számára, akik odaadással és egymást segítve igyekeztek megfelelni. Igazi közösséget alkottak, ami akkoriban még természetes volt a felsőoktatásban.

Dr. Makó Emese egyetemi docens, az egyetem Közlekedésépítési és Víz-mérnöki Tanszékének vezetője a főiskolai építőmérnök-diplomáját frissen megszerezve nagyon jó lehetőségnek tartotta, hogy kiegészítő egyetemi diplomát szerezzen. Ráadásul német nyelven. A képzés során a szlovák hallgatótársaikkal is csak németül tudtak kommunikálni. Ez a tanórákon kívül is rákényszerítette a hallgatókat az idegen nyelv aktív használatára.

– Az ausztriai és a németországi kirándulásokon a szakmai újdonságok ismerése mellett lehetőségünk volt igazi közösséggé kovácsolódni. A diplomafélévünk egy kiválasztott partneregyetemen tölthettük, Bécsben, Grazban, Hannoverben, Berlinben, Kölnben vagy Delftben. Túlzás nélkül mondhatom, hogy életem egyik legkülönlegesebb, legmeghatározóbb élménye volt ez a két év – így minősíti a programot dr. Makó Emese. – A külföldiekkel együtt eltöltött idő nyitottá tett, a mai napig meghatározza munkámat és az emberi kapcsolataimat. A végzés után Koren Csaba felkérésére a tanszéken kezdtem el dolgozni, ahol számos nemzetközi projektben vettem részt az elmúlt 25 évben. A pozsonyi Műegyetemen szereztem meg a doktori címemet Bystrík Bezák és Koren Csaba konzulensi támogatásával, ami a saját pályafutásomban a TIGER folytatásának is tekinthető. ■

Mitte der 1990er Jahre gab es eine starke Nachfrage nach Ingenieuren, die auf Deutsch kommunizieren konnten und „das Geschäft auf Deutsch kannten“. Wie in der internationalen Praxis bestand auch in unserer Region ein erhöhter Bedarf an Fachleuten, die mit der gesamten Verkehrsinfrastruktur vertraut und in der Lage sind, verkehrsbauliche und verkehrsorganisatorische Aufgaben zu lösen. Die Slowakische Technische Universität in Bratislava und die Széchenyi István Hochschule haben all diese Erfordernisse erkannt und im Rahmen eines Bildungsprogramms namens TIGER (Transport Infrastructure in German) einen zweijährigen deutschsprachigen Studiengang für Verkehrsbau entwickelt und mit finanzieller Unterstützung des EU-Programms TEMPUS ab 1995 mit Studierenden beider Hochschulen durchgeführt.

Ein Vierteljahrhundert später wandte sich das Alumni Magazin an Dr. Csaba Koren, emeritierter Professor, Direktor und Koordinator des Programms, an Dr. Bezák Bystrík, emeritierter Professor der Slowakischen Technischen Universität Bratislava, an Dr. Róbert Szepesházi, der das Programm methodisch leitete und an Lehrstuhlleiterin Dr. Emese Makó.

Das Projekt wurde von Dr. Csaba Koren zusammen mit Dr. Róbert Szepesházi in den Jahren 1992-93 ins Leben gerufen. Das TEMPUS-Programm war damals neu, es gab noch keine Musterbeispiele. Sie wollten etwas mit greifbaren Ergebnissen schaffen. Seinerzeit gab es in Győr noch keinen Universitätsstudiengang, daher dachten sie, einen in ihrem Fachbereich zu schaffen. Damals wurde die Donau in den Gabčíkovo-Bős-Wasserkraftkanal geleitet. Beide Regierungen verstanden sich nicht gut, dagegen waren die Hochschullehrer der Meinung, dass es eine gemeinsame ungarisch-slowakische Studiengruppe geben sollte, in der die Studierenden eine dritte Sprache lernen müssen.

– Wie beurteilen Sie die internationale Bildungsk Kooperation heute? – fragten wir die Verantwortlichen für den Erfolg der slowakisch-ungarischen Hochschulkoooperation.

– Glücklicherweise hatten wir gute fachliche Kontakte zu den entsprechenden Abteilungen der Slowakischen Technischen Universität in Bratislava, die zu einer ernsthafteren Zusammenarbeit bereit waren. Wir haben den Antrag vorbereitet – erinnert sich Professor Koren an die Umstände, die zur Gründung führten.

Der TEMPUS-Antrag wurde auf zwei Ebenen bewertet. Die Bewerter in Ungarn vergaben keine sehr hohe Punktzahl, als Begründung wurde angeführt, dass es in Ungarn keinen Masterstudiengang gibt und Hochschulen einen solchen auch nicht anstreben sollten. Die zweite Bewertung war international und dort wurde genau so ein Studiengang erwartet. Der Antrag wurde unterstützt und hat schließlich gewonnen. Die Ausschreibung sah die Möglichkeit vor, dass Koordination und Durchführung an zwei verschiedenen Einrichtungen stattfinden können. So wurde die Széchenyi Hochschule zum Koordinator und die Technische Universität in Bratislava zum Organisator. Dr. Csaba Koren vertrat die Hochschule und das Team in Győr war auch für den Inhalt verantwortlich. Die Technische Universität Bratislava war für den Vertragsabschluss, die Finanzierung und natürlich für die Vergabe des Diploms zuständig. Dr. Bystrík Bezák war dort der Schlüsselperson. – Natürlich haben wir in harmonischer Zusammenarbeit über die Bildungsinhalte und die Verteilung der Mittel entschieden – laut Professor Koren war dies die Basis für die gute Beziehung.

- • • Der Studiengang umfasste 20 Fächer. Im Durchschnitt gab es zwei ungarische, zwei slowakische und zwei „ausländische“ Dozenten pro Fach. Das bedeutete insgesamt etwa 100 Dozenten. Mehr als 30 Lehrkräfte aus Győr waren an dem Programm beteiligt. Der Unterricht fand in gemeinsamen Gruppen statt. Die ungarischen und slowakischen Lehrkräfte haben jeweils etwa 40 % der Unterrichtszeit übernommen, die Ausländer haben in kürzeren Blöcken 20 % beigetragen.

Das Projekt war auf drei Jahre angelegt: ein Jahr Vorbereitung, zwei Jahre Unterricht. Im ersten Jahr wurden die notwendigsten Deutschbücher gekauft, die damals erhältlich waren, ein paar Exemplare pro Fach und die ersten eigenen Materialien erstellt. Zu Beginn des Unterrichts in den einzelnen Fächern hatten alle Studierenden Zugang zu den gedruckten Materialien des Semesters – in einem standardisierten Format, mit einem Umschlag und einem Logo. Das war damals unverzichtbar, denn es gab kein Internet, nicht einmal einen PC. Die damalige Unterrichtstechnik bedeutete auch für unsere deutschen Partner Diaprojektoren, Overhead-Projektoren und Folien.

Ungarische und slowakische Studierende wurden im Rahmen eines Auswahlverfahrens in die Gruppe aufgenommen. Die zwei Jahre waren schwierig, weil sie alle sechs Monate in einer Fremdsprache an zwei verschiedenen Orten studieren mussten. Auch haben sie ihre Diplomarbeit in einer fremden Umgebung geschrieben. Trotzdem – oder vielleicht gerade deshalb – erfüllten sie fast ausnahmslos die Anforderungen und machten ihren Hochschulabschluss.

- Wir haben die gemeinsamen Aktivitäten der am Hochschulprogramm beteiligten Universitäten in Berlin, Bochum, Köln, Delft, Graz und Budapest organisiert – fasst Csaba Koren, emeritierter Professor unserer Universität, die erste erfolgreiche Arbeit auf internationaler Ebene zusammen. Die TIGER-Teilnehmer der Széchenyi Hochschule im Bauingenieurwesen machten ihren Hochschulabschluss im Jahr des Programmstarts und absolvierten die zwei Jahre bis zum Universitätsabschluss in Form einer „zusätzlichen Ausbildung“. Die Bauingenieur-Studierenden aus Bratislava wählten den Studiengang Internationales Verkehrsingenieurwesen im vierten und fünften Studienjahr.

Während der Semester wurden die Studierenden je zur Hälfte in Győr und in Bratislava unterrichtet. Vor 25 Jahren, am 10. September 1997 wurden die Diplome den 13 Technik-Studierenden aus Győr und 10 Studierenden aus Bratislava an der Fakultät für Bauingenieurwesen der Slowakischen Technischen Universität in Bratislava übergeben.

Laut Professor Koren stellt sich im Jahr 2022 natürlich die Frage: Warum haben wir gerade mit Deutsch begonnen und nicht mit Englisch? – Wir haben uns für die deutsche Sprache entschieden, weil wir bereits über ein Netzwerk von Kontakten verfügten und die Sprachkenntnisse der damaligen Dozenten ausreichten. Ein „echter“ fremdsprachlicher Studiengang unterscheidet sich nicht nur durch die

Sprache, sondern auch durch den Lehrplan. Wir konnten den internationalen Studierenden nicht nur ungarisches Know-how beibringen, sondern mussten ihnen schon damals europäische Perspektiven vermitteln. Heute müssen wir unsere außereuropäischen Studenten auch mit der Praxis in anderen Teilen der Welt vertraut machen – erklärt der Professor. Viele der Verbindungen sind heute noch lebendig, denn obwohl die führenden Dozenten der 1990er Jahre – wie ich – in den Ruhestand gegangen sind, haben ihre Nachfolger in vielen Fällen die Zusammenarbeit im Rahmen verschiedener Projekte fortgesetzt.

Das TIGER Programm war ein klares Vorbild für unseren englischsprachigen MSc in Infrastructure Engineering, der 2014 startete. Zu diesem Zeitpunkt hatte das Lehrpersonal bereits teilweise gewechselt und Englisch war stark im Kommen. Später wurden fremdsprachliche Studiengänge auch an anderen Fachbereichen der Universität eingeführt.

– Die internationalen Kontakte der Fakultät für Bauingenieurwesen an der Slowakischen Technischen Universität (STU) haben eine solide Grundlage für unsere internationale Zusammenarbeit im TIGER Programm geschaffen – erklärt Dr. Bezák Bystrík, Professor in Bratislava. Dies war ein besonderes Projekt, das von Kollegen aus Győr geplant und koordiniert wurde. Geplant war die Einführung eines MSc-Programms in deutscher Sprache. Die vertraglichen Aufgaben des Programms wurden von der STU durchgeführt. Das war eine große Herausforderung, da die gesamte Verwaltung nach den Brüsseler Vorschriften erfolgen musste, während wir diese Art von Arbeit an der Fakultät zum ersten Mal gemacht haben. Die Arbeit war nicht einfach, aber am Ende wurde alles erfolgreich umgesetzt und das TIGER Programm wurde in Brüssel als „Flaggschiff von TEMPUS“ gewürdigt. Das Projekt hat sowohl den teilnehmenden Dozenten als auch den Studierenden eine ganze Reihe neuer Kenntnisse und Fähigkeiten im Bereich Verkehrsinfrastruktur und Verkehrsplanung gebracht. In jedem Fach wurden neue Lehrmaterialien von internationalen Co-Autoren-Teams entwickelt. Die Teilnehmer erhielten direkten Einblick in das Angebot der Partnerhochschulen. Sie verbesserten nicht nur ihre Deutschkenntnisse, sondern auch ihre fachlichen Kenntnisse und Kontakte. In vielen Fällen werden gute private und freundschaftliche Beziehungen gepflegt. Als motivierende Wirkung des Programms nennt der Professor aus Bratislava vor allem die Erweiterung des Teilnehmerkreises am internationalen Workshop „Stadt und Verkehr“. Ein weiteres Projekt im Rahmen des 5. Forschungs- und Entwicklungsprogramms der EU war „PORTAL“, mit dem Ziel, neue Ergebnisse der Verkehrsforschung in die Hochschulausbildung einzubringen. Die TIGER-Verbindungen konnten auch im Projekt „AT-SK-HU-CZ Transport Model“ genutzt werden, mit dem ein multimodales Verkehrsmodell für die mitteleuropäische Region entwickelt wurde. Die Zahl der Teilnehmer an den regelmäßig stattfindenden internationalen Konferenzen „MOBILITA“ in Bratislava ist erfreulich gestiegen, auch dank der Zusammenarbeit zwischen Győr und Bratislava.

– Wie beurteilen Sie die internationale Bildungscooperation? – frage ich Dr. Róbert Szepesházi.

– Eine der großartigsten, wenn nicht die großartigste Erfahrung in meiner 45-jährigen Lehrtätigkeit war das TIGER Programm. Als Programmbetreuer koordinierte ich die Lehrprogramme mit jeweils 3 westeuropäischen, slowakischen und ungarischen Dozenten in 20 Fächern. Die Vielfalt der Ansätze war äußerst interessant. Was mich am meisten ansprach, war das moderne, offene und studierendenorientierte Denken der Dozenten in Delft, wonach es darauf ankommt, was Studierende aus einem Fach mitnehmen. Eine der wichtigsten Stellungnahmen zur Bewertung war die von Johann Litzka, Professor an der Technischen Universität Wien. Er war im Namen seiner Universität Mitglied des Lenkungsbeirats des Projekts. Auf der Abschlusssitzung gab er zu, dass er zuerst dachte, das diese ehrgeizige Programm könne unmöglich umgesetzt werden. Jetzt sagt er, dass es zu 95% so realisiert wurde, wie es in den detaillierten Lehrplänen und organisatorischen Dokumenten vorgesehen war. Diese Anerkennung hat mir Zuversicht für die nächsten 20 Jahre der Bildungsorganisation gegeben.

Die allgemeine Anerkennung und der Inhalt des TIGER Programms waren die Grundlage dafür, dass wir einen ersten ergänzenden Universitätsstudiengang in Győr starten konnten. Später wurde die Einführung unserer MSc-Studiengänge auch von der ungarischen Konkurrenz nicht in Frage gestellt. Der Erfolg des Programms war ein Schlüsselfaktor für unsere lange und bereichernde Zusammenarbeit mit den Technischen Universitäten Wien und Bratislava, die auch heute noch lebendig ist. Wir haben die Idee des goldenen Dreiecks, die in Győr einst – etwas großspurig, wie ich finde – nur ein Slogan war, tatsächlich mit Leben erfüllt. Sie umfasst die gegenseitige Unterstützung von Doktorandenprogrammen, eine Vielzahl von persönlichen Lehrkontakten, die Organisation von studentischen Exkursionen beziehungsweise die Verleihung der Ehrendoktorwürde für Professor Heinz Brandl. Konferenzvorträge sind ebenfalls ein wichtiger Bestandteil, wobei der wertvollste die

Terzaghi-Vorlesung in Wien war, die an mich persönlich gerichtet war, mit einem Gastvortrag eines angesehenen und renommierten Experten auf der Jahrestagung der österreichischen Geotechniker. Mir ist keine ungarische geotechnische Präsentation dieser Art aus den letzten Jahrzehnten bekannt. Das (enger gefasste) Ziel unseres TEMPUS-Stipendiums bestand auch darin, zu beweisen, dass wir in der Lage sind, Hochschulbildung anzubieten und dies in deutscher Sprache.

Nach Aussage des Professors war es nicht einfach, an den Universitäten in Bratislava, Győr und Budapest genügend gut vorbereitete Studierende mit Grundkenntnissen im Bauingenieurwesen zu finden, die auch ausreichend Deutsch sprachen. Als der Antrag 1994 erstellt wurde, ging man davon aus, dass dies kein Problem darstellen würde. Doch die Entwicklungen, die dies beeinflussten, waren ungünstig. Am Ende konnten sie mit 26 Schülern starten, mussten aber Kurse zur Verbesserung der Deutschkenntnisse einrichten. Sie mussten akzeptieren, dass das Wissensniveau der Studierenden sehr unterschiedlich war. Dies liegt zum Teil an den unterschiedlichen Inhalten der dreijährigen Universitäts- und Hochschulstudiengänge, zum Teil an den Unterschieden zwischen den vier Einrichtungen (STU, Hochschule für Verkehrswesen Zilina, Széchenyi István Hochschule, Technische Universität Budapest). – Für die Studierenden waren die Anforderungen zu Beginn des Semesters eine große Herausforderung, die sie mit viel Engagement und gegenseitiger Unterstützung zu meistern versuchten. Sie bildeten eine echte Gemeinschaft, was damals noch selbstverständlicher Teil des Studiums war.

Dr. Emese Makó, Dozentin und Lehrstuhlleiterin des Verkehrsbau- und Wassertechnik an der Universität, hielt es nach ihrem Abschluss an der Széchenyi Hochschule für eine gute Gelegenheit, einen zusätzlichen Hochschulabschluss zu machen – auf Deutsch. Während des Studiums konnte sie sich mit ihren slowakischen Kommilitonen nur auf Deutsch verständigen. Dadurch waren sie gezwungen, die Fremdsprache auch außerhalb der Vorlesungen aktiv zu nutzen.

– Die Exkursionen nach Österreich und Deutschland gaben uns die Möglichkeit, fachlich Neues zu lernen und eine echte Gemeinschaft zu bilden. Unser Studiensemester verbrachten wir an einer ausgewählten Partneruniversität in Wien, Graz, Hannover, Berlin, Köln oder Delft. Ohne Übertreibung kann ich sagen, dass diese zwei Jahre ganz besondere und prägende Erfahrungen meines Lebens waren – bewertet Dr. Emese Makó das Programm. – Die Zeit, die ich mit Ausländern verbracht habe, hat mir Perspektiven eröffnet und prägt meine Arbeit und meine menschlichen Beziehungen noch heute. Nach meinem Abschluss wurde ich von Csaba Koren eingeladen, am Lehrstuhl zu arbeiten, wo ich in den letzten 25 Jahren an mehreren internationalen Projekten mitgewirkt habe. Ich habe an der Technischen Universität in Bratislava mit Unterstützung von Bezák Bystrík und Csaba Koren promoviert, was in meiner Laufbahn als Fortsetzung von TIGER gesehen werden kann. ■

LAJTAY GYÖRGY

ÖSSZEFORRT AZ EGYETEMMEL

A KEZDETEKTŐL A GYŐRI EGYETEM, ILLETVE ANNAK JOGELŐDJÉNEK EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLATÁBAN DOLGOZIK. LASSAN 40 ESZTENDEJE FOGADTA A FŐISKOLAI RENDELŐJÉBEN A LEGELSŐ BETEGÉT, DE DR. LAJTAY GYÖRGY MA IS AKTÍV, MEGTALÁLHATÓ OTT MAJD' MINDEN HÉTKÖZNAP REGGELEN.

SZÖVEG: KISS GÉZA | FOTÓ: KÖNCZÖL JÁNOS

A győri Közlekedési és Távközlési Főiskola 1974 őszén tartotta az első tanévnitót. Lajtay György szinte csak egyetlen lépésváltással lemaradva, 1975. február 1-jén kezdte meg szolgálatát az intézményben. A KTMF első főigazgatója, Hegedüs Gyula kérte fel, hogy segítsen létrehozni az egészségügyi szolgálatot. Az egyébként rendőrvosként gyógyító szakember kezdetekben maga volt a szolgálat, majd lett a bővítések révén gyarapodó szakrendelések vezető főorvosa.

Orvossá egyébként 1961-ben avatták, méghozzá „summa cum laude” minősítéssel és állami kitüntetéssel. Dolgozott körzeti orvosként, majd a győri, megyei kórházban. 1969-ben került a megyei rendőr-főkapitányságra, illetve párhuzamosan a büntetés-végrehajtási intézethez – ahol a múlt évig ugyancsak dolgozott. 1974-ben lett igazságügyi orvosszakértő.

– Annak idején is igyekezett az intézmény megfelelő, korszerű körülményeket teremteni a rendelőkben, de természetesen össze sem hasonlítható a mai egészségügyi centrumunk adottságaival, ahogy akkoriban dolgoztunk – mondja Lajtay György. – A jelenlegi

felszereltség az öt esztendeje Győrben rendezett ifjúsági olimpiai fesztiválnak köszönhető, hiszen itt alakították ki az EYOF egészségügyi központját. Akkoriban kicsit nehéz volt elviselni az építkezést, de az eredmény nagyszerű, mert valóban kitűnő lehetőséghez jutottunk.

A rendelőintézetben ma a belgyógyász főorvos mellett nőgyógyász és reumatológus is dolgozik, ám nagyon sajnálja, hogy a bőrgyógyászati státusz pillanatnyilag betöltetlen, hiszen lenne rá igény.

Az egyetemen – illetve a jogelőd főiskolán is – élvezte a mindenkor vezető támogatását. Különösen így volt ez Szekeres Tamás rektorsága idején – hangsúlyozza –, hiszen a külső körülmények szorításában felmerült a szolgálat megszűnésének veszélye, de a rektor megtudta indokolni szükségességét – s elérte, hogy megmaradhasson.

Azt, hogy fontosak, rendre érezteti velük a mai intézményvezetés is – fogalmaz a főorvos –, hiszen mindenben segítőkészek és rendkívül pontosak: vállalkozói tevékenységüket, számla ellenében, rendre fizeti az egyetem – miközben minden rezszi- és egyéb járulékos költséget is fedeznek.

A hallgatók és az egyetemi dolgozók kö-

zül is sokan fordulnak hozzájuk, hiszen a mai ember legnagyobb gondja talán az időhiány – az egyetemi rendelőben pedig kényelmesen, helyben, gyors és szükséges ellátásra számíthatnak akkor is, ha csupán egy receptmegírásra van szükségük, de akkor is, ha valami komolyabb egészségügyi problémájuk akad. Náluk is működik a telemedicina, azaz számos ellátás megvalósulhat telefonos kapcsolatfelvétel útján. Ez a Covid-járvány egyik – tulajdonképpen pozitív – következménye. De Lajtay főorvos a személyes orvos-beteg találkozó híve, hiszen telefonon keresztül, a hangja alapján aligha lehet diagnosztizálni a beteget. A munkahelyi rendelőnek óriási előnye, hogy nem feltétlenül kell „otthon maradni” ahhoz, hogy a magát betegnek érző ember felkeresse őket, megmutathassa magát, a baját, s konzultálhasson az orvossal.

Az egyetemi rendelőben a személyesség, az odafigyelés magától értetődő erény, amiben elévülhetetlen érdemei vannak a vele immár negyedszázada dolgozó vezető asszisztensének, Vitéz Attilánénak, akinek segítőkészsége, sokrétű szaktudása nélkülözhetetlen – emeli ki a főorvos.

A mai fiatalokat sokkal nyitottabbnak látja, mint a pályája elején betérőket

az immár jó hatvan esztendeje praktizáló, gyémántdiplomás orvos.

– Voltak egyébként nagy tömegek itt, főként almaszedés idején – meséli derűs mosollyal. – A rendszerváltás előtt ugyanis szokás volt az őszi, mezőgazdasági betakarításokhoz igénybe venni a diákság testi erejét. A mi főiskolásainkat például gyümölcsöt szedni vitték, s ha beindult a szezon, akkor előfordult, hogy kora reggel 60–80 fiatalot találtam a rendelő előtt, akik valamennyien rettenetes fájdalmakat éltek meg. Volt ott hasmenéses, fejfájós, női panaszokkal bíró és „mintha lázas” ember elég. S tartottak is a kínok egészen az igazolás kézhezvételéig. Én pedig később tartottam a hátam az intézményvezetés előtt, amiért túlzottan együttérzőnek, engedékenynek bizonyultam...

Lajtay György nyugállományú rendőrorvos-ezredes számos díjat mondhat magáénak, de életében kiemelkedő helyet tölt be az az elismerés, amit 2012-ben a megyei önkormányzattól kapott. A Semmelweis-nap alkalmából Petz Aladár-díjban részesült, a megye orvosa lett, melyet Győr-Moson-Sopron megye rendőr főkapitánya, igazságügyi szakértői kamarája, az egyetem rektora és a megyei büntetés-végrehajtási intézet javaslatára ítéltek oda a számára. Az egyetemhez való hűségét szimbolizálja, hogy a díjjal járó pénzjutalmat az Universitas-Győr Alapítványnak adományozta.

Sok évtizedes, a rendvédelmi állomány érdekében végzett, lelkiismeretes munkájának elismeréseként a belügyminiszter is kitüntette a főorvost 80. születésnapja alkalmából, amikor is Kossuth Díszkardot vehetett át.

A hivatalos díjak mellett számon tartja azokat a személyes elismeréseket, melyeket betegei szavai, visszajelzései jelentenek. Példaként említette azt az ifjú zeneművész-hallgatót, akit tavaly kezelt, s akivel hamar megtalálta a hangot, mert „rokon lelkek”. Lajtay főorvos ugyanis konzervatóriumot végzett zenész: a hárfának és a csellónak is avatott kezelője. A kisasszony pedig vette a fáradtságot, s hónapokkal később, amikor betegségén sikerrel túlélt, felhívta a doktor urat és kedvesen köszönte meg az érte tetteket. – Ezek a gesztusok éltetik az embert, sarkallják további szolgálatra. ■

Életében kiemelkedő helyet tölt be az az elismerés, amit 2012-ben a megyei önkormányzattól kapott. **A Semmelweis-nap alkalmából Petz Aladár-díjban részesült, a megye orvosa lett,** melyet Győr-Moson-Sopron Megye rendőr főkapitánya, igazságügyi szakértői kamarája, az egyetem rektora és a megyei büntetés-végrehajtási intézet javaslatára ítéltek oda a számára.

GYŐRBEN MINDIG SÜT A NAP

MINDEN PORTRÉ MÁS, MINDEN INTERJÚ ÉRDEKES. AZ ESETEK TÚLNYOMÓ TÖBBSÉGÉBEN RÁADÁSUL A RIPTALANYOK NEM CSUPÁN ÖNMAGUKRÓL OSZTANAK MEG INFORMÁCIÓKAT, ÁLTALÁNOSSÁGBAN HELYTÁLLÓ IGAZSÁGOKAT IS MEGFOGALMAZNAK. ÍGY TÖRTÉNT EZ A NAGY-BENCZEYNÉ PÁL EDITH ERZSÉBETTEL FOLYTATOTT BESZÉLGETÉS SORÁN, AMELYBŐL MEGTUDTAM, HOGY A ZENÉSZEK NEM ISKOLÁT VÁLASZTANAK, HANEM MENTORT. AZ IS KIDERÜLT, HOGY GYŐRBEN MIÉRT SÜT MINDIG A NAP, S HOGY A MILKA-CSOKI DÍJAS SZAKDOLGOZAT MITŐL LETT EGY ÉRZELEMMEI TELI MÚLTIDÉZÉS, AMELY A GYŐRI FELSŐFOKÚ ZENEI KÉPZÉS LEGUTÓBBI NEGYEDSZÁZADÁRÓL SZÓL.

SZÖVEG: BAUDENTISZTL FERENC | FOTÓ: KÖNCZÖL JÁNOS

Pál Edith Erzsébet Budapesten született ugyan, ám a család hamar viszköltözött az édesanya számára otthont jelentő Sátorlajújhelyre, így aztán a helyi Szent Margit Általános Iskolában kezdte meg tanulmányait. Viszonylag korán a zenei képzés is az élete részévé vált. – Az édesapám zongorázott, volt is otthon egy pianínó, ezért aztán természetesnek tartottam, amikor a zeneiskolai toborzáson vissza tudtam tapsolni a ritmust. Ennek köszönhetően indultam el a zenei pályán a Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskolában, ahol két zongoratanár is volt: Hörcsikné Balla Beatrix és Petricska Miklósné. Eszter néninek rengeteget köszönhetek, hiszen ő indította be a zenei karrieremet. Számos regionális versenyen szerepelhettem, egyszer még a Nők Lapjában is megjelent egy írás rólam, a tehetséges vidéki ifjúságot bemutatva.

Egyeként mindig is visszahúzódozó lány volt, akit az édesapja korai halála után az anyukája egyedül nevelt fel. A zene mellett 2004-től a cserkészlet töltötte ki az életét. Utóbbi kapcsán érezte azt, hogy mennyire fontos a nevelés, a fiatalokkal való foglalkozás. Edith közben 2008-ban tanulmányait a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának kéttannyelvű osztályában folytatta, ahol – elmondása szerint – szenzációs közösségbe került. Tanárai közül Tóthné Jenei Gabriella nevét emelte külön is ki, aki egyfajta mentorként nagyon sokat foglalkozott vele. Elsősorban neki köszönhettem, hogy már a középiskolás időszakban sikeresen letette a felsőfokú angolnyelv-vizsgát. Ami a zenei vonulatot illeti, ott az immár két évtizedes múltra visszatekintő Crescendo Nyári Akadémia hozta meg az áttörést, ahol a már említett Eszter néni javaslatára nem önkéntesként,

hanem diákként vett részt. – Ezen a képzésen találkoztam Dominkó Istvánval, a későbbi zongoratanárommal, aki azt tanácsolta, hogy érdemes lenne komolyabban foglalkoznom a zenével. A gimnázium elvégzése után így kerültem Csepelre, ahol ő tanított. A zenészek ugyanis nem iskolát választanak, hanem mentort. Követtem Dominkó Istvánt, akit nem csak művészként tisztetek, emberként is példaképnek tartom. Közben egy fantasztikus tanár is, aki az addigi hiányosságaimat technikailag kiegyenlített, s közben folyamatosan motivált arra, hogy törekedjek az önállóságra, amelyhez a jó kiállítás elengedhetetlen. Szeretetet és törődést kaptam tőle, egyengette az utamat, amely két év után – megint csak őt követve – a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolába vezetett, ahol a hároméves OKJ-képzés utolsó tanévét töltöttem. Az az egy év azonban felért

...

”

A zenészek ugyanis nem iskolát választanak, hanem mentort. **Követtem Dominkó Istvánt, akit nem csak művészként tisztelek, emberként is példaképnek tartom. Közben egy fantasztikus tanár is, aki az addigi hiányosságaimat technikailag kiegyenlített, s közben folyamatosan motivált arra, hogy törekedjek az önállóságra, amelyhez a jó kiállítás elengedhetetlen. Szeretetet és törődést kaptam tőle, egyengette az utamat.**

••• hárommal is, annyi tapasztalattal gazdagodtam, annyi erőt és energiát kaptam. A körülményekről és a színvonalról is csak felsőfokban beszélhetek, ahogy a lehetőségekről is. Felléphettem a Múzeumok Éjszakáján a Nemzeti Galériában, játszhattam a Várkerületben. Szegény családból származva, ezek egykoron elérhetetlen álomnak tűnhettek. A mai napig úgy gondolom, annak idején jó döntést hoztam, amikor a jó hírű gimnázium után vágtam bele a zenei képzésbe. Amennyiben a zenei pálya nem jött volna össze, egy

erős érettségivel bármerre mehettem volna tovább. Ma sem döntenék másként, még úgy sem, hogy marad(hat)am a zenénél.

Debrecen vagy Győr? A következő döntési helyzetben erre a kérdésre kellett jó választ adnia. Végeredményben persze ezúttal sem a két város egyeteme között választott, hanem mentort talált. – Dominkó István javasolta egykori győri tanárát, Várayné Szűts Katalint. El is jöttem a Széchenyi István Egyetem nyílt napjára, ám maga a rendezvény a kam-

puszon volt, s nem a Zsinagógában, ahová mentem. Így is megengedték, hogy részt vegyek az éppen zajló órán, amelyet éppen Várayné Szűts Katalin tartott. A tanításába azonnal beleszerettem, s már elsőre azt éreztem, hogy személyében az addigi két mentorom egyben jelenik meg. Maga a hely is elvarázslott, arról nem is beszélve, hogy Győrben éppen sütött a nap. Amikor a debreceni nyílt napra mentem, ott felhős, rossz idő volt. Mindezt akár égi jelnek is tarthattam volna, de én tudat alatt már a győri

Zsinagógából kilépve tudtam, hogy melyik a jó választás.

Az osztatlan zongoratanári képzést 2016-ban kezdte, a Szervita Leánykollégiumban szállást találva. – Nyolcéves korom óta Laczkó Kitti a legjobb barátom, aki már jó ideje Skóciában él, de a kapcsolatunk így is töretlen, míg a csepeli kollégiumból a színész Pécsi Lujzával, valamint a fuvولاتanár Varga Hajnival tartom a barátságot. Mindezt azért említem, mert a baráti köröm Győrről a szobatársaimmal tovább bővült. Páll Erzsébettel, Tiborcz Melindával és Both Csillával bár mindannyian eléggé különbözünk, együtt mégis zseniálisak voltunk, munkánkat a tanáraink is megbecsülték. Az oktatóim közül a már többször említett Várayné Szűts Katalin mellett kiemelném a zenetörténetet tanító Szabó Balázst, valamint a többek között szolfézsra oktató Olszavay Endrét. A szakmai tevékenységük mellett tanárként is zseniálisak, akik elméleti és gyakorlati szinten egyaránt kiemelten foglalkoznak a hallgatókkal. Az utolsó évemből megemlíteném Jakab Zsuzsanna zongoratanárnő nevét. Tanári szakmódszertant tanított, mellyel sokat tett hozzá a zeneiskolás tanításom megacélosodásához. Na és persze Ruppert István, aki szakmailag és szervezésben is nagyszerű. A koncertek után sosem felejtette el, hogy csokival kedveskedjen a fellépett hallgatóknak. Ha már csokoládé, a diplomaátvételnél a legkiemelkedőbb szakdolgozatért megkaptam a karon a hagyományos Milka-csoki díjat.

Edith a diplomamunkájában a győri művészeti kar elmúlt 25 évét dolgozta fel, az oktatói és hallgatói névjegyzéket tekintve azonban egészen 1989-ig nyúlt vissza, mivel korábban született egy olyan kiadvány, amely az addig tartó időszakról szólt. – A cserkész énemnek köszönhetően ebben is az egyediségre törekedtem. S mivel nagyon hálás voltam a művészeti kar tényleg valamennyi munkatársának, akik kivétel nélkül hatottak az életemre, szerettem volna ezzel összefüggő témával foglalkozni. Mivel megtudtam, hogy a kar utóbbi negyed évszázados történetét nem dolgozták fel, gondol-

IDÉZETEK A SZAKDOLGOZATBÓL

„A Zsinagóga falain belül töltött évek meghatározó időszakká válnak mindannyiunk számára. Közelebb kerülhetünk céljaink megvalósításához, új kapcsolatokra, barátokra tehetünk szert és olyan tanároktól tanulhatunk, akik hatással vannak ránk és akár nyomdokaikba is léphetünk. Az egyetemi töltökeztést pedig jól kell felhasználnunk, hogy folytonos gondozással egy életre szóljon.”

„Ez alatt a 75/25 év alatt a győri zeneművészeti képzés reménnyel és félelemmel teli változásokon ment keresztül: zenei reformok, tagozódás, rendszerváltás, integráció, névváltoztatás, osztott-osztatlan képzés és nem utolsósorban karrá válás. A legfontosabb törekvés azonban mégiscsak a színvonalas oktatás és a jó mester-tanítvány viszony volt. Hiszen az a lényeg, hogy mi történik a négy fal között, s hogy az a bizonyos 3–4–5–7 év során milyen emberekké, zenészekké válunk.”

„A Zsinagógában egy olyan közösség létezik, amely a generációk során évről évre változik, de a „közös pedagógiai szellemet” mindvégig megtartja. Ezt pedig nem a felszerelések minősége, a falak biztonsága, vagy a komfortérzet adja, hanem az emberi hozzáállás és az egymásra való odafigyelés teszi lehetővé.”

tam, belevágok. Konzulensként Szűts Kati néni kértem fel, aki azonnal Gyapay Péternéhez irányított, mint a kar legrégebbi munkatársához. Szerencsére, elsőként vele készítettem az interjút. A beszélgetésünk után egy hónappal ugyanis Tünde néni elhunyt. Ezek után nagyon furcsa volt visszahallgatni a felvételt. Különös volt azt hallani, hogy neki is szándékában állt egy kartörténeti könyv megírása. Mivel neki ez már nem adatott meg, még inkább azt éreztem, hogy ezt most már nekem kell megpróbálnom. Tanárokkal, hallgatókkal egyaránt beszélgettem, korabeli cikkeket olvastam, így állt össze a szakdolgozat, amely bár a terjedelménél fogva sem lehet teljes körű, mégis átfogó képet ad a kar közelmúltjáról és jelenéről. A Tünde néni emlékére írt diplomamunkámnak azt a címet adtam, hogy „Szível, lélekkel”, mert mindvégig azt a szellemi hátteret és emberséget szerettem volna megfogni, amely a művészeti kart jellemzi. A Gábor József örökségét jelentő intézmény mindig is családi volt, az idilli környezetet az ott dolgozók a munkájuk mellett „apró adományokkal” tették még szebbé és jobbá. Elképesztő, hogy ez a kar honnan hová jutott...

S hogy hova jutott Nagy-Benczeyné Pál Edith Erzsébet? Győrújbaráton, a Napsugár Művészeti Iskolában tanít, hogy megszerezze a Pedagógus 1 fokozatot. Ez ugyan a cél, de számára sokkal fontosabb, hogy átadja a diákoknak mindazt a zenei tudást, amit a mestereitől tanult, méghozzá azzal a kreativitással, melyet a cserkészektől hozott. Jelenleg is csapatparancsnok a sátorlajújhelyi 768. számú Csepel-lény György cserkészcsapatban. 2020 augusztusától feleség, Nagy-Benczey Viktort a fővárosban ismerte meg, egy cserkészcsapat-vezetői képzésen még 2015-ben. A férje informatikus, neki köszönhetően a koronavírus-járvány idején nem csupán 10 ember hallhatta Edith diplomakoncertjét, hanem élőben streamelve mintegy hat-százán hallgatták a Scarlatti Szonátákat, Kodály Zoltán Székely keservesét, valamint Haydn D-dúr zongoraverse-nyét.

S hogy mit hoz a jövő? Reményei szerint egy kisbabát. S hogy hol élnek majd? Valahol Magyarországon. Egyelőre azonban fantasztikusan érzi magát Győrújbaráton, ahol nagyon tehet-séges kollégák és diákok között dolgozhat, s továbbra is nagyon szereti Győrt, ahol azóta is süt (rá) a nap. ■

A ROCK IKONJAI JÖNNEK GYŐRBE

**Hemzsegni fog a világsztároktól a Győri Nyár programsorozata.
A rockzene három legendája ad koncertet a városban hamarosan.**

Chris Slade

Sokan elsősorban az AC/DC-ből ismerik Chris Slade-et, azonban a dobos rengeteg előadóval és bandával dolgozott már együtt és számos turnét tudhat maga mögött. Slade az évek során az AC/DC-n kívül olyan nem kevésbé ismert nevekkel játszott együtt, mint Tom Jones, Paul Rodgers, Jimmy Page, a Uriah Heep vagy az ASIA.

Chris Slade 1946. október 30-án született az angliai Walesben. Zenei pályafutása 1963-ban kezdődött, ekkor lett ugyanis a dobosa Tom Jones háttérzenekarának. 1971-ben lett a tagja a méltán híres Manfred Mann's Earth Band-nek, majd 1980-ban beszáll a Uriah Heep zenekarba. Ké-

sőbb ideiglenesen csatlakozott Garry Moore bandájához, egyik angliai koncertjükön hallotta meg a játékát Malcolm Young, az AC/DC gitárosa és ajánlotta be a csapatba. A következő öt évben az AC/DC-vel turnézott és feljátszotta a mára már ikonikussá vált Razors Edge című albumukat.

Mindeddig 36 nagylemezen működött közre és több mint 50 éve száguld a rock hullámvasúján. A nem mindennapi koncertet a Richter-teremben rendezik meg július 23-án este 7 órától.

Steve Hackett & Djabe

Stephen Richard „Steve” Hackett brit dalszerző és gitáros is ellátogat a folyók városába augusztus 21-én este. Az angol progresszív rockot játszó Genesis tagjaként ért el kimagasló sikereket, emellett 1970-től kezdve szólólemezeket is kiadott.

1986-ban aztán megalapította a GTR nevű zenekarát Steve Howe segítségével, aki a Yes és az Asia tagjaként vált híressé. Még az alapítás évében kiadták első és egyetlen lemezüket, mely a Billboard 200 toplistájának a 11. helyét

érte el. Az album leghíresebb száma, a „When the Heart Rules the Mind” pedig bekerült a Top20-ba. 1987-ben aztán az együttes Hackett kilépésével felbomlott. A GTR elhagyása után folytatta szólókarrierjét, s így több lemezt is kiadott. Az ekkori zenei stílusát a világzene, valamint a klasszikus muzsika jellemezte. Az ő gitárjátéka olyan zenészeket inspirált, mint Alex Lifeson, vagy éppen a Queen gitárosa, Brian May. Visszatérő vendégzenésze a magyar Djabe együttesnek, akikkel együtt lépnek majd fel a Richter-teremben.

Stewart Copeland: Police Deranged for Orchestra

Police Deranged for Orchestra a címe annak a koncertsorozatnak, melynek keretében a legendás rock sztár és zeneszerző, Stewart Copeland nagyzenekari hangszerelésben mutatja be munkásságát. A Győri Filharmonikus Zenekar közreműködésével előadott program Stewart négy évtizedes pályáivét mutatja be, aminek részeként természetesen a Police legnagyobb slágerei is előkerülnek. A magyarországi helyszínen, Győrben Stewart mellett négy énekes is színpadra áll.

Stewart Copeland életútja kétségkívül különleges: ő a máig meghatározó hatású Police egyik alapító dobosa, de egyben sikeres zeneszerző is, aki operákat, balettelőadásokat és nagyzenekari darabokat egyaránt jegyez. Sikerét jól szemlélteti, hogy többször ismerték el Grammy-díjjal is a munkásságát: legutóbb éppen idén kapta meg az „Év legjobb albumának” járó díjat, a Ricky Kejdzsel közösen jegyzett Divine Tides című albumért. A nem mindennapi előadást augusztus 24-én láthatja a győri közönség az Olimpiai Sportparkban.

CHRIS SLADE

AZ AC/DC EX-DOBOSA

2022. JÚLIUS 23.

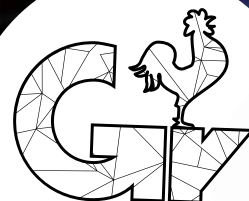
GYŐR, RICHTER TEREM 19:00

DJABE & STEVE HACKETT

A GENESIS EX-GITÁROSA

2022. AUGUSZTUS 21.

GYŐR, RICHTER TEREM 19:30

STEWART COPELAND

A POLICE EX-DOBOSA

2022. AUGUSZTUS 24.

GYŐR, OLIMPIAI SPORTPARK 19:00

Médiatámogató: **GYŐR+
MÉDIA**

A 2022-ES ÉV KIEMELT ESEMÉNYEINEK SZPONSZORAI:

Audi
Hungaria

WISZ
Életünk a logisztika

CREDOBUS

Pannon-Víz

SOLYDENT

unicentral
CÉGCSONY

OPITZ DÁNIEL

EGY ELKÖTELEZETT BESZERZŐ

A DEDICATED PURCHASER

MINDEN GYŐRHÖZ KÖTI. A FOLYÓK VÁROSÁBAN SZÜLETETT, ISKOLÁIT IS A KISALFÖLDI MEGYESZÉKHELYEN VÉGEZTE. ELEINTE A MUNKAHELYÉRE TARTVA SEM KELLETT ELHAGYNIA A VÁROS HATÁRAIT. JELENLEG IS GYŐRBEN ÉL, DE IMMÁRON MÁSFÉL ÉVTIZEDE NAPI 80 KILOMÉTERT AUTÓZIK A MUNKAHELYÉRE, EGY SVÉD CÉGCSOPORT MOSONMAGYARÓVÁRI TELEPHELYÉRE. OPITZ DÁNIEL PORTRÉJA KÖVETKEZIK.

SZÖVEG/TEXT: **BAUDENTISZTL FERENC** | FOTÓ/PHOTO: **KÖNCZÖL JÁNOS** | FORDÍTÁS/TRANSLATED BY: **KIVIHARJU-TURI ADÉL**

IT ALL COMES DOWN TO GYŐR. HE WAS BORN IN THE CITY OF RIVERS, AND FINISHED HIS SCHOOLING IN THE COUNTY TOWN OF GYŐR. AT THE BEGINNING OF HIS CARRIER, HE DID NOT HAVE TO LEAVE THE CITY FOR HIS WORK. HE STILL LIVES IN GYŐR, BUT FOR THE PAST DECADE AND A HALF HE HAS BEEN DRIVING 80 KILOMETRES A DAY TO HIS WORKPLACE, THE MOSONMAGYARÓVÁR SITE OF A SWEDISH COMPANY. HERE IS A PORTRAIT OF DÁNIEL OPITZ.

Nagyjából egyidős Adyvárossal, ahová 1975-ben született. Tanulmányait a Radnóti Miklós Általános Iskolában kezdte, majd a Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban folytatta. – Az általános iskola kiválasztásában szüleim szava volt a döntő, akik nagyon fontosnak tartották az idegennyelv-tanulást. S mivel a Radnóti Miklósról elnevezett iskolában az orosz mellett 4. osztálytól már angolt is tanítottak, így nyolc éven át a belvárosi oktatási intézménybe jártam. Amit persze azóta sem bánok, hiszen az az időszak megalapozta az angolnyelv-tudásomat. Mivel hetedik osztályosként még nem érért meg bennem konkrét elképzelés a jövőmre vonatkozóan, ezért a gimnáziumi továbbtanulás mellett döntöttem. Persze ebben is kikértem a szüleim véleményét, akik támogatták, hogy a

legkeményebb romániai időszakban is gyűjtötte a népcsoport dalait, tetteivel számomra erkölcsi irányt is mutatott. A középiskolai tanulmányok befejezése után egyértelmű volt a továbbtanulás, még talán a Széchenyi István Egyetem is, ám az, hogy melyik szakot válassza, majdhogynem „last minute” döntés eredménye lett. – A győri egyetemen első alkalommal indított műszaki menedzser szakot választottam. Bár annak idején a műszaki menedzserekről általában az a kép élt, hogy ők azok, akik sok mindenhez értenek kicsit, de igazán jól semmihez, a családi példa alapján tisztában voltam nem csupán a szó jelentésével, de az azzal járó feladatokkal is. Nagypám a Rába motorgyártó részlegének termelészervezője volt, míg édesapám a miskolci egyetemen szerzett gépé-

azonban sikerült túllépnem ezen és újrakezdenem az egészet, s onnantól már zökkenőmentesen ment minden. Az egyetemi képzés félidejében a „jármű műszaki és kereskedelmi” szakirányt választotta, mert úgy vélte, ez ad szélesebb ugródeszkát a későbbiekhez. – A gyakorlati képzés az Audi Hungariában volt, ahol a beszerzett alkatrészekkel foglalkoztam, a diplomamunkát is ebből írtam, s nem mellesleg, azóta is a beszerzés területén dolgozom. Az egyetemi évekből a járműmotorok üzemben tartását oktató Nagy Vince nevét emelném ki, akit emberileg és szakmailag is kiváló embernek tartok, de így gondolok a járműgazdálkodás kereskedelmi részét tanító Lakatos Istvánra, valamint a csomagolóstechnika szakemberére, Pánczél Zoltánra is.

A középiskolai tanulmányok befejezése után **egyértelmű volt a továbbtanulás, még talán a Széchenyi István Egyetem is, ám az, hogy melyik szakot válassza, majdhogynem „last minute” döntés eredménye lett.**

Czuczor Gergely Bencés Gimnázium diákja legyek. Tetszett a szellemisége, a keresztyén hazafias nevelés, meg persze az is, hogy előzetesen úgy hallottam, hogy ott még alaposabb kiművelése lesz az emberfőnek. Ebben nem is csalatkoztam, sokat köszönhetek az ott töltött négy esztendőnek. Arra a kérdésre, hogy kit emelne ki az egykori gimnáziumi tanárai közül, Dániel némileg meglepő választ adott. – Bár az ének-zene oktatás nem szerepelt az érdeklődésem fókuszában, az erkölcsös nevelés tekintetében mégis ennek a tantárgynak az egykori oktatóját emelném ki. Már csak azért is, mert rajta keresztül három győri bencés szerzetes testvérrel beszélhetek, kikre a Zrínyi utca elején, a gyermekkoruknak otthont biztosító épületen emléktábla is felhívja a figyelmet. Jáki Imre Zénó gimnáziumigazgató és Jáki László Szaniszló világhírű teológus mellett Jáki Sándor Teodóz az, aki közel öt évtizeden át volt a győri bencés gimnázium tanára. A csángó magyarok apostolaként ismert zenetudós a

szmérnöki diploma megszerzését követően nyugdíjazásáig hű maradt az egykori vagongyárhoz. Igaz, ő a Rába másik nagy üzletágában dolgozott: Opitz Andor neve sokaknak ismerősen csenghet, hiszen vezette is a futómű-konstrukciót. Dániel számára az egyetem kezdeti időszaka – ahogy az a gimnáziumból érkezett hallgatók esetében többnyire lenni szokott – komoly küzdelmet hozott az addig ismeretlen műszaki, szakmai tantárgyakkal. Az igazi problémát azonban nem ez jelentette. – Nem tagadom, pszichésen megzuhanom az első évfolyamban. A zárt és védett bencés közösség után az egyetemi élet éles váltást hozott, s mivel magammal sem voltam kibékülve, a közösségbe való belépés, a társas kapcsolatok kialakítása és fenntartása problémát jelentett. S bár ennek terepe az egyetem volt, nem az oktatók és a hallgatótársaim okozták ezt. Abban a helyzetben még az is megfordult a fejemben, hogy abbahagyom a tanulmányaimat. Külsős támogatással

Opitz Dániel 1999 februárjában kapta kézhez diplomáját, márciustól pedig már a Rábában dolgozott. Az Audi Hungaria a másik szakterületen végzett logisztikai és minőségbiztosítási szakembereket kereste, ezért ment – a „rábás” családi hagyományt is folytatva – a szomszédos „vagongyárba”, ahol éppen akkor alakult a Futómű Üzletág beszerzés/logisztika csapata. – Frissdiplomásként kifejezetten jó választás volt a Rába, hiszen ott az öntészettől kezdve a szerszámgyártáson és kovácsoláson át az összeszerelésig minden megtalálható volt, így mindent meg is lehetett tanulni. S mivel minden nap beszélnem kellett angolul, s gyakran németül is, a nyelvtudásom is tovább fejlődhetett. Öt év után mégis váltott, mert úgy érezte, hogy meg kell méretnie magát multikörnyezetben is. Így került a győri Philips céghez, ahol azonban mindössze két esztendőt töltött. – Kezdetben a DVD-meghajtók alkatrészeit gyártó üzletágnál dolgoztam, ahol a munkám során egy központi beszerzőcsapattal

kellett koordinálni, ami újfajta tudást és tapasztalatot adott. Miután ezt a gyártást a Távol-Keletre költöztették, az itt maradó autóhifi- és -navigációs egységeket gyártó üzletághoz igazoltam, ám miután egyre nyilvánvalóbb lett, hogy ez a gyártás sem marad sokáig Győrben, más lehetőség után néztem.

Az előre menekülés 2006-ban egy fejvadász cég segítségével valósult meg. – A svéd Nolato a mosonmagyaróvári telephelyére keresett kizárólagos beszerzőt. Az eltelt másfél évtized alatt a magyar leányvállalat a kétszeresére nőtt ugyan, de még mindig én vagyok az egyedüli beszerző. A skandináv kultúrára jellemző módon a cég erősen decentralizált, ahol támogatják és ösztönzik az önálló döntéseket, persze az elvárt eredmények és határidők betartása mellett. Az orvostechnikai eszközöket előállító vállalatnál megtaláltam a számításomat, a mai napig motivál a munkám. Voltam olyan mélyen, hogy tudjam: büszke lehetek a fejlődési pályámra, s arra, hogy mindig magam váltottam, méghozzá lépcsőfokonként mindig feljebb lépve, tudásomat fejlesztve. A kézzel fogható tudáson túl az egyetemi éveimnek azt is köszönhetem, hogy erőteljesen hozzájárult a folyamatos képzés iránti elkötelezettségem növeléséhez. ■

A Nolato Magyarország Kft. mintegy 750 munkatársat foglalkoztat, az éves forgalma eléri a 75 millió eurót. Az orvostechnikai eszközök gyártása erősen automatizált formában történik. Fejlődésükre példa az újonnan épített 12 ezer négyzetméteres új gyártó- és raktárcsarnok. A skandináv céggel való kapcsolat megkezdése óta a mosonmagyaróvári vállalatnál is kiemelkedő. Ennek jegyében alkalmaznak megváltozott munkaképességű embereket összeszerelő feladatokra. A cég a környezetre is figyel: több mint fél évtizede tanúsítottan olyan villamos energiát vásárol, melyet vízi erőművekben állítottak elő. ■

He is about the same age as Adyváros, where he was born in 1975. He started his studies at the Radnóti Miklós Primary School and continued at the Czuczor Gergely Benedictine Secondary School. – My primary school was the choice of my parents, who considered it very important to learn foreign languages. And since the school named after Miklós Radnóti also taught English from the 4th grade onwards, I attended the school in the city centre for eight years. And I have never regretted it since, because that period laid the foundations for my English language skills. In the seventh grade I did not have a concrete idea of my future, so I decided to continue my studies at a secondary school. Of course, I also asked my parents for their opinion on this, and they supported me in my decision to attend the Czuczor Gergely Benedictine Secondary School. I liked its spirit, the Christian patriotic education, and of course the fact that I had heard beforehand that there would be an even more thorough education for the man. And I was not disappointed, I owe a lot to the four years I spent there. Asked who he would single out among his former high school teachers, Daniel gave a somewhat surprising answer. – Although singing and music education was not my main focus of interest, I would single out the former teacher of this subject in terms of moral education. If only because through him I can speak of three Benedictine monks from Győr, whose names are commemorated on a plaque at the beginning of Zrínyi út, the building that was home to their childhood. Alongside the director of the gymnasium László Szaniszló Jáki and the world-famous theologian Imre Zénó Jáki, Sándor Teodóz Jáki was the teacher of the Benedictine gymnasium in Győr for almost five decades. The musicologist, known as the apostle of the Csángó Hungarians, collected the songs of the ethnic group even in the toughest period in Romania, and his actions also showed me a moral direction.

After finishing secondary school, it was clear that I wanted to continue my studies, maybe even at the Széchenyi István University, but the choice of the degree programme was almost a last minute decision. I chose the first degree programme in technical management at the University of Győr. Although at the time technical managers were generally perceived as people who knew a little about a lot of things, but not much about anything. I was aware of the meaning of the word and the tasks it entailed, based on my family's example. My grandfather was a production organiser in the engine production department of Rába, while my father, after graduating in mechanical engineering from the University of Miskolc, remained loyal to the former wagon factory until his retirement. Andor Opitz's name might ring a bell for many of you, as he was the head of the axle construction.

For Daniel, the early days of university brought – as is usually the case for students coming from secondary school – a serious struggle with the technical and vocational subjects that were unfamiliar to him. But this was not the real problem. After the closed and sheltered Benedictine community, university life brought a sharp change, and as I was not at peace with myself, entering the community, forming and maintaining social relationships was a problem. And although the university was the arena for this, it was not the lecturers or my fellow students who caused it. At that point I even considered dropping out of my studies. But with external support, I managed to overcome this and start again, and from then on everything went smoothly.

Halfway through his university studies, he chose the specialisation "Automotive Engineering and Trade", because he thought it would give him a broader springboard for his future career. "The practical training was at Audi Hungaria, where I worked with purchased parts, which is where I wrote my thesis, and I have been working in the field of purchasing ever since. I would like to mention Vince Nagy from the university years, who taught the maintenance of vehicle engines, and I consider him to be an excellent person both personally and professionally, but I also think fondly of István Lakatos, who taught the commercial part of vehicle management, and Zoltán Pánczél, a specialist in packaging technology. ● ● ●

- • • Dániel Opitz graduated in February 1999 and started working in Rába already in March. Audi Hungaria was looking for logistics and quality assurance specialists in another field, so he went to the neighbouring "wagon factory", where the procurement/logistics team of the Axle Business Unit had just been formed. - As a fresh graduate, Rába was a good choice, as everything from casting to tool making and forging to assembly was available, so everything could be learned. And because I had to speak English every day, and often German too, my language skills were also improved.

However, after five years, he changed because he felt he needed to scale up in a multi environment. Initially, I worked in the DVD drive components division, where I had to coordinate with a central purchasing team, which gave me a new knowledge and experience. After this production was moved to the Far East, I moved to the car stereo and navigation unit business that remained here, but as it became increasingly clear that this production would not stay in Győr for long, I looked for other opportunities.

A step forward was made possible in 2006 with the help of a headhunting company - the Swedish company Nolato was looking for an exclusive supplier for its Mosonmagyaróvár site. In the decade and a half since then, the Hungarian subsidiary has doubled in size, but I am their only strategic purchaser. As is typical of the Scandinavian culture, the company is

highly decentralised, where autonomous decisions are supported and encouraged, while of course respecting expected results and deadlines. I found my calling in the medical device company and I am still motivated by my work today. I have been in a position where I know that I can be proud of my development and of the fact that I have always initiated change myself, moving up each step and improving my skills. Beyond the tangible knowledge, I also owe my university years to the fact that they have been instrumental in increasing my commitment to continuous training. ▀

Nolato Hungary Ltd. employs around 750 people and has an annual turnover of €75 million. The production of medical devices is highly automated. An example of their development is the newly built 12,000 square metre production and warehouse hall. In keeping with the Scandinavian corporate culture, social responsibility is also a high priority at the Mosonmagyaróvár-based company. In this spirit, people with disabilities are employed for assembly tasks. The company also cares about the environment: for more than half a decade, it has been certified to buy electricity produced in hydroelectric power plants. ■

NÉGY DIPLOMA ÉS EGY FÉRJ A GYŐRI EGYETEMRŐL

TAVASZI LAPSZÁMUNKBAN HEGEDÜS PÉTERT MUTATTUK BE, AZ AUDI HUNGARIA MUNKAVÉDELMI MÉRNÖKÉT. EZÚTTAL GALGÁNNÉ KESZI TEODÓRÁVAL BESZÉLGETTÜNK, AKI EGYETEMÜNKÖN VÉGEZVE, UGYANCSAK A NÉGYKARIKÁS CÉG GYŐRI GYÁRÁBAN TALÁLTA MEG SZÁMÍTÁSÁT. KÖZBEN AZ IS KIDERÜLT, HOGY KETTEJÜK ÉLETÉBEN NEM CSUPÁN EZ A KÉT TÉNYEZŐ A KÖZÖS PONT – HANEM AZ IS, HOGY MINDKETTEN GYŐRSZEMEREIEK.

SZÖVEG: BAUDENTISZTL FERENC | FOTÓ: KÖNCZÖL JÁNOS

– Ahogy a magazin tavaszi számában bemutatott Hegedüs Péter, úgy én is a Győrhez közeli községben élek – mondta Galgánné Keszi Teodóra, aki az általános iskolai tanulmányait is Győrszemerén végezte, onnan vezetett az útja a győri Deák Ferenc Közgazdasági Szakközépiskolába. – Mivel konkrét elképzelésem nem volt a jövőmről, így a középiskola kiválasztásában sokat nyomott latba az iskola jó hírneve, meg az a tény, hogy az érettségi mellett szakmát is szerettem volna szerezni. Cseppnyi tudatosság azért mégiscsak volt a döntésemben, mert az általános iskolai felkészítő foglalkozások alapján a tanáraink is úgy vélték, hogy számomra a gazdasági pálya tűnik testhezállónak. Végeredményben igazuk volt, amit az is jelez, hogy a szakmában maradás szándékával tanultam tovább 1997-ben a Széchenyi István Egyetem jogelőd intézményében, gazdálkodási szakon. Eleinte mérlegképes könyvelő szerettem volna lenni, mivel a középiskolában a pénzügy és számvitel a kedvenc tantárgyaim közé tartozott. A főiskolán azonban rájöttem arra, hogy a számok világa annyira nem is áll hozzám közel,

ezért a szakirány kiválasztásánál operatívabb területként a nemzetközi szállítmányozás mellett határoztam.

Azzal a kérdéssel, hogy a továbbtanuláshoz szóba jött-e más egyetem, érzékeny területre értünk. – Eleve úgy kezdtem a középiskolát, hogy nem állok meg az érettségimellett, így aztán a továbbtanulás egy percig sem volt kérdéses. Az anyagi lehetőségek azonban nem tették lehetővé, hogy más városban gondolkodjak, amit persze egyáltalán nem bántam. Hatalmas köszönettel tartozom az édesanyámnak azért, hogy ezt a lehetőséget is meg tudta teremteni számomra – mondta elcsukló hangon. – A szüleim ugyanis elváltak, így aztán anyukámra hárult minden teher, s nem csak anyagi értelemben. Ő azonban nem csupán engem juttatott el a diplomáig, hanem Zsanett húgomat is, aki 2006-ban ugyancsak a Széchenyi-egyetemen végzett, diplomás ápolóként.

Ez volt az a pillanat, amikor kézenfekvőnek mutatkozott feltenni azt a kérdést, hogy a tanárai közül kik azok, akiknek szakmailag és/vagy emberileg a legtöbbet köszönhet. – A Deák-iskolából

Wölfinger Ildikó nevét említeném, aki nagyszerűen, a gyerekeket partnerként kezelve oktatta a német nyelvet. Neki is köszönhetem, hogy az osztályból elsőként nekem sikerült megszereznem a középfokú nyelvizsgát. Nagyon jól és színesen tanította a magyar nyelvet Karavanov Mónika, aki bár nem volt az osztályfőnökünk, a lelkivilágunkkal is sokat foglalkozott. Neki bátran kitárhattuk, ami a szívünket és lelkünket nyomta – s ez bizony a kamaszoknál nagyon fontos.

A felsőoktatási tanulmányokra rátérve, először az egyik „deákos” osztálytársát említette. – Horváth Melindával együtt jöttünk a főiskolára, s bizony sokat segített a beilleszkedésben, hogy eleinte sem éreztem magam egyedül. Idővel aztán nagyszerű csapatrá alakult a tankörünk, amely a szakosodás után már igazi baráti társasággá vált, ahol szükség esetén nem maradhatott el a segítség. A nemzetközi szállítmányozás szakirányt, mint már említettem, bizonyos értelemben a kényszer szülte, ám nagyon hamar megkedveltem. Ebben hatalmas szerepe volt Nyakasné Tátrai Juditnak, aki a szállítmányozást remekül tanította, kiemelt figyelmet fordít...

• • • va a gyakorlati képzésre is, ezért aztán számos tanulmányútra elvitte a hallgatóit. A második év végén esedékes szakmai gyakorlatból is sokat tanultam. A Rábánál a vámügyeket és szállítmányozást intéző területen eltöltött egy hónap nem csupán betekintést engedett a valós működésbe, de megerősített abban is, hogy a szakirányválasztásnál jó döntést hoztam. A 2000-ben kézhez kapott diploma birtokában Teodóra előtt egyetlen cél lebegett. – Itt már tudatosan az Audi Hungaria munkatársa szerettem volna lenni, mert abban láttam a jövőt és a jövőmet. Fris-

sennyivel könnyebben ment a tanulás a három és fél éves képzés során, melyet minőségbiztosítás szakirányon végeztem. Szeretnék ebből az időszakból is kiemelni néhány oktatót, akikre különösen szívesen emlékszem vissza: Csizmazia Ferencné, Kardos Károly és Pintér József. Első alkalommal a diplomamunkámat az Intertranscoop cégnél írtam kombinált áru fuvarozásból, ezúttal azonban kézenfekvő volt az Audi Hungaria és a CKD minőségbiztosítás.

Teodóra életében a nagy változást a 2006-os esztendő jelentette: édesanya

timalizálás tárgykörben írt diplomamunkámat teszteltem, s akivel aztán a későbbiekben a munkám során is együtt dolgozhattam.

Két év után, négy diplomával tért vissza az Audiba, méghozzá az auditorcsapathoz, ahová Kiss Szilvia hívta át, aki a CKD minőségbiztosításon a teamkoordinátora volt. – Miután a korábbi munkám során dolgoztam az auditori csapat több tagjával is, a velük folytatott beszélgetések is megerősítettek a váltásban. Előnyömmre vált, hogy dolgoztam a „másik oldalon”, s hogy az ott megszerzett

Eleve úgy kezdtem a középiskolát, hogy nem állok meg az érettségimnél, így aztán a továbbtanulás egy percig sem volt kérdéses. **Az anyagi lehetőségek azonban nem tették lehetővé, hogy más városban gondolkodjak, amit persze egyáltalán nem bántam.** Hatalmas köszönettel tartozom az édesanyámnak azért, hogy ezt a lehetőséget is meg tudta teremteni számomra.

sen ide települt nagy cég, remek lehetőségekkel, jó anyagi feltételekkel. Beadtam a pályázatomat, amit kétkörös „felvételi” követett. Az első alkalommal megtartott interjú remekül sikerült, az egyéni és csoportos feladatokkal színesített második körben azonban érezhetően megszépent voltam. Krammer Ferenc azonban így is bizalmat szavazott nekem, így kerültem az általa vezetett osztályra, a CKD minőségbiztosításra. A motorok és motoralkatrészek tengerentúli szállításával kapcsolatos minőségbiztosítási teendők tartoztak hozzám, továbbá feladatul kaptam a német nyelvű szabályozás átvételét és az azzal összefüggő adminisztráció kidolgozását is. Ez ugyanis egy viszonylag újonnan alakult szervezet volt, tele friss diplomásokkal és segítő szándékkal.

A minőségbiztosítással összefüggő munkakör kapcsán vetődött fel Dórában a második diploma megszerzésének igénye. Ennek megfelelően egy év elteltével visszatért egyetemünkre, s megkezdte a műszaki menedzser képzést. – Nagyszerű élményként éltem meg, hogy a végzett munkám és a tanultak mennyire összhangban voltak, s hogy a már megszerzett szakmai tapasztalat birtokában

lett. – Ádám érkezése a legjobbkor jött, mert az idő tájt már úgy éreztem, hogy a CKD minőségbiztosítás területén rutinszerűvé váltak a feladatok, s hogy érdemes lenne a vállalaton belül új kihívások után nézni. Ebben a helyzetben azonban inkább a családalapítást részesítettük előnyben, ezért aztán a területváltással ténylegesen nem is foglalkoztam. A tanulással azonban igen. Bár az anyaság élménye csodálatos, a szellemi kapacitásaimat nem éreztem leköttőtnék. A baba csupán néhány hónapos volt, amikor a harmadik diploma felé vezető útra léptem. Mivel nem voltam biztos abban, hogy majd vissza tudok menni a minőségbiztosításra, s egyébként is vonzott a logisztika, logisztikai és szállítmányozási menedzser szakon elkezdtem a babával otthon lévő édesanyáknak kedvezményesen meghirdetett két éves képzést – Taralik Éva audis kolléganőmmel együtt. Logisztika, valamint szállítási és csomagolási szakirányokon végeztem, éjszakai tanulások árán ugyan, de megérte. A sors a képzés során ismét összehozott Nyakasné tanárnővel, de kihagyhatatlan a visszaemlékezésből Pánczél Zoltán, akivel a csomagolásop-

tapasztalatokat beépíthettem a minőségirányítási rendszerbe. Az auditorok persze nem polihisztorok, így aztán részletekbe menően nem ismerhetik az összes területet, ám törekedniük kell arra, hogy a szabványok mellett valamennyi folyamatot is ismerjék, s lehetőleg minél alaposabban. Az audit során azonban nemcsak az agyat kell folyamatosan használni, hanem az emberi reakciókat is érdemes figyelni, mert sokszor nagyon árulkodóak.

2011-ben azonban visszatért a CKD minőségbiztosításra, mivel felajánlották számára a megüresedett teamkoordinátori pozíciót. – Időközben nem csupán az évek teltek, de a feladatkör is kibővült, méghozzá a vevői reklamációkezeléssel. Három évet dolgoztam ott, amikor válaszut el kerültem. Vagy elindulok a vezetővé válás irányába, vagy vállalunk még egy gyermeket. Férjemmel ez utóbbi mellett döntöttünk, Ádámot így követhette nyolc év különbséggel Gréta. Ezúttal is két évig maradtam otthon, majd a CKD logisztika területére kerülve dolgoztam tovább, elsődlegesen az auditokra történő felkészülésekkel és minőségirányítással kap-

csolatos feladatokkal foglalkozva. 2018 áprilisában aztán megkeresett Bőczén-Rumbach Patrícia, hogy érdekelne-e egy újabb területváltás, vissza az auditori csapatba. Tekintettel arra, hogy a CKD logisztikán konszernauditra készültünk, s akkor érett volna be a munkám gyümölcse, nem mondtam azonnal igent. Kicsit „cserbenhagyásnak” éreztem volna, ha ezt teszem. Viszont egyre többször éreztem, hogy a logisztikai terület nem tervezhető. Márpedig egyáltalán nem volt mindegy, ha aznap derül ki, hogy nem tudok menni a gyerekekért. Egy szó mint száz, váltottam. Azóta is auditorként dolgozom, s nagyon jól érzem magam, mert számít a szakmai tapasztalatom és a véleményem. Szeretem azért is, mert fegyelmet, pontosságot és precizitást igényel ez a munka, melynek értelme és szépsége abban rejlik, hogy külsős szemmel vizsgálhatjuk és tehetjük jobbá az adott területet. S közben állandóan új kihívásokkal szembesülünk, köszönhetően az autópárházban történő hatalmas átalakulásnak, az elektromos hajtásokkal belépő új technológiáknak. Úgy érzem, hogy most a helyemen vagyok.

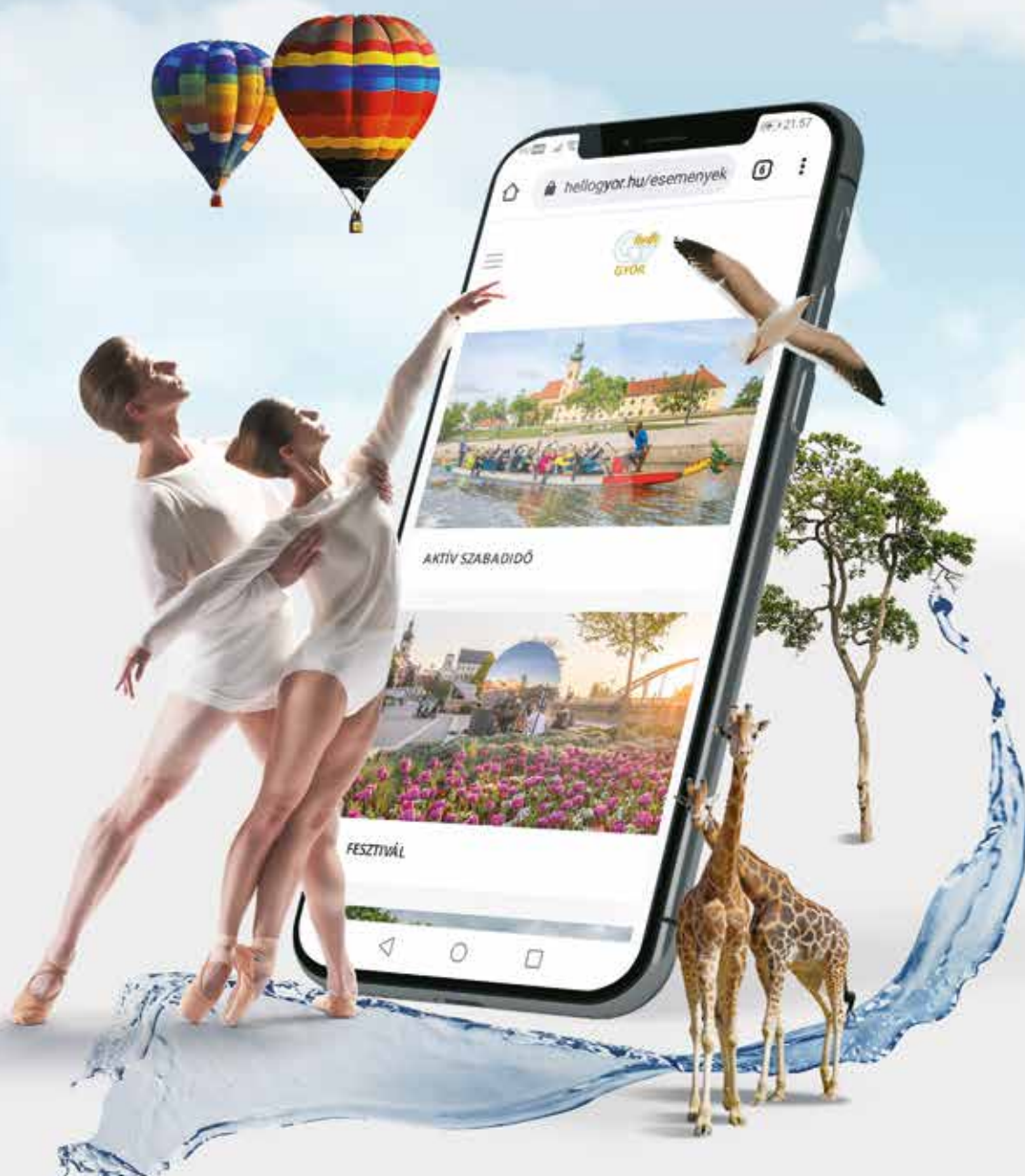
Végezetül arra azért csak rákérdeztünk, hogy a korábban elvetett vezetővé válás mennyire foglalkoztatja? – Ebben most egyáltalán nem gondolkodom. 16 éves a fiunk, s már látom, mennyire véges az az idő, amit még vele tölthetünk, mielőtt kirepül a családból. Ádám a Hild József Építőipari Technikumban tanul, és építészmérnök szeretne lenni vagy NFL-játékos. Utóbbival összefüggésben már meg is van a kapcsolata a Széchenyi István Egyetemmel, hiszen bekerült az intézmény amerikaifoci-csapatába. Szeretném, ha a tanulmányait is itt folytatná, de azt is tudjuk biztosítani számára, ha például Budapesten szeretne továbbtanulni. Megint csak eszembe jut, hogy édesanyám mennyi mindent tett azért, hogy a két lánya Győrben egyetemre járhasson... Akkor annak örültem, most pedig annak, hogy mi sokkal könnyebben tudunk többet adni a gyermekeinknek. És még valami... Az egyetem falai között ismertem meg a férjemet. András egy évvel felettem járt és gépészmérnöknek tanult. 1998-ban elhívott egy szilveszteri buliba, azóta együtt vagyunk. ■

KERESS
MINKET:

hello gyor.hu

KIÁLLÍTÁS | FESTIVÁL | SPORT | SZÍNHÁZ | ZENE | AKTÍV SZABADIDŐ

MINDEN PROGRAM EGY HELYEN

NINCS PROGRAMJA?

hellogyor.hu

ÉHES? BEÜLNÉ EGY KÁVÉRA A BARÁTAIVAL? SZÍNHÁZBA,
KIÁLLÍTÁSRA MENNE? KONCERTRE VÁGYIK?
MINDENT MEGTALÁL EGYETLEN HELYEN: HELLOGYOR.HU.

„HOVÁ MENJEK A HÉTVEGÉN?”

Gyakran hangzik fel a kérdés egy turista vagy egy tanácstalan városlakó szájából a világ minden pontján. Győrben egyszerű a válasz: láto-gassa meg a hellogyor.hu portált, és egy helyen minden eseményt, programot, gasztronómiai lehetőséget megtalál egyetlen kattintással.

„A hellogyor.hu oldal egyik szolgáltatása, hogy összegyűjti a Győr városa által kínált sokszínű programokat. Célja, hogy ezek egy helyen elérhetőek legyenek nemcsak a turistáknak, hanem a győrieknek is. A programok legszélesebb palettáját vonultatja fel. Megtalálhatóak a kulturális szervezetek és egyéb érdekes programot kínáló intézmények, vendéglátósok, szervezetek legújabb eseményei” – mondta Balogh Bianka Barbara kulturális menedzser.

A győri programok mellett tájékoztatást ad az oldal azokról a látnivalókról is, amit mindenképpen

érdemes megnézni a városban a helyieknek és a folyók városában kiránduló vendégeknek egyaránt. Megtalálhatják digitális formában az aktuális turisztikai kiadványokat, sőt még szálláshelyajánló is helyet kapott a programportálon. És ha ez még mindig nem elég: az oldal segítséget nyújt belépőjegyet vásárolni a kiválasztott programokra.

Természetesen azok sem maradnak hoppon, akik kényelmesebben szeretnék beszerezni a győri szuveníreket, hiszen a város hivatalos webáruháza is elérhető a hellogyor.hu-ról. Itt megvásárolhatók a BL-győztes Győri Audi ETO KC szurkolói relikviái, a Győri Balett, az Audi Hungaria Motor Kft. ajándéktárgyai, Győr város és környékének ajándéktárgyai.

Száz szónak is egy a vége: ha tartalmasan töltené a szabadidejét, jusson eszébe a hellogyor.hu.
CSAK EGY KATTINTÁSRA VAN ÖNTŐL!

A 2022-ES ÉV SZPONZORAI

Audi
Hungaria

VISEL
Életünk a logisztika

CREDOBUS

Pannon-Víz

SOLYDENT

unicentral
CÉGCSOPORT

MÉDIATÁMOGATÓ: **GYŐR+**
MÉDIA

MEXIKÓBÓL ÉRKEZETT GYŐRBE

FROM MEXICO TO GYŐR

AZ EGYETEMEN LETTEM TELJESEBB EMBER

AT UNIVERSITY I BECAME A MORE COMPLETE PERSON

NEM ÉN VÁLASZTOTTAM GYŐRT, GYŐR VÁLASZTOTT ENGEM – VALLJA REBECA MENDOZA, AKI 2018-BAN MEXIKÓBÓL ÉRKEZETT A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEMRE. AZ IMMÁR DIPLOMÁS SZAKEMBERREL – AKI MÁR BUDAPESTEN ÉL ÉS DOLGOZIK – TÖBBEK KÖZÖTT A STIPENDIUM HUNGARICUM ÖSZTÖNDÍJ MOTIVÁLÓ EREJÉRŐL, A GYŐRI NEMZETKÖZI HALLGATÓI KÖZÖSSÉGRŐL ÉS A KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KULTURÁLIS KÜLÖNBSÉGEKRŐL IS BESZÉLGETTÜNK.

SZÖVEG/TEXT: HORVÁTH MÁRTON

„I DID NOT CHOOSE GYŐR, GYŐR CHOSE ME,” SAYS REBECA MENDOZA, WHO CAME TO SZÉCHENYI ISTVÁN UNIVERSITY FROM MEXICO IN 2018. WE TALKED TO THE NOW GRADUATE, WHO CURRENTLY LIVES AND WORKS IN BUDAPEST, ABOUT THE MOTIVATING POWER OF THE STIPENDIUM HUNGARICUM SCHOLARSHIP, THE INTERNATIONAL STUDENT COMMUNITY IN GYŐR AND THE CULTURAL DIFFERENCES BETWEEN THE TWO COUNTRIES.

2018-at írunk, amikor egy mexikói lány úgy dönt, hogy a nagy víz túloldalán, Európában próbál szerencsét. Pár hónappal később, a sikeres felvételi eljárás után beiratkozik a Széchenyi István Egyetem ellátásilánc-menedzsment mesterszakára, s hamarosan a gólyahét forgatagában találja magát. Csak egy szempillantás, s máris 2020 nyaránál járunk, amikor a lány immár oklevéllel közgazdászként veszi át diplomáját Győrben. Ismét ugrunk az időben, ez-

úttal a jelenbe. Rebeca Mendoza Budapestén él és dolgozik, a Schneider Electric vállalat fenntarthatósági tanácsadója. Róla és az általa bejárt útról rajzol portrét ez a cikk.

– Nemzetközi gazdálkodás alapszakot végeztem, majd Mexikóvárosban dolgoztam három évig logisztikai területen. Szerettem volna még tanulni, a külföldi kaland is vonzott, így döntöttem el, hogy egyetemre Európába

jövök – kezdett bele története ismertetésébe a mexikói lány. – Be kell val-lanom, Mexikóból nézve nem Magyarország ugrik be először, ha Európáról van szó. Inkább London vagy Párizs jut az ember eszébe. Először én is Svédországba vagy Hollandiába akartam menni, de ott nem kaptam ösztöndíjat, Magyarországon viszont igen, ami fontos volt számomra. Azt hiszem, a Stipendium Hungaricum program a legjobbak közé tartozik, amit nem

”

Először én is Svédországba vagy Hollandiába akartam menni, de ott nem kaptam ösztöndíjat, Magyarországon viszont igen, ami fontos volt számomra. Azt hiszem, **a Stipendium Hungaricum program a legjobbak közé tartozik**, amit nem európai hallgatók kaphatnak meg.

Rebeca a jelenlegi munkatársaival Budapesten. | Rebeca with her current colleagues in Budapest

- • • európai hallgatók kaphatnak meg – avatott be döntésének hátterébe.

Rebeca érdeklődésünkre azt is elmondta, hogy a Széchenyi István Egyetem kiválasztásakor sem habozott sokat. Ennek oka prózai: Magyarországon akkor más intézményben nem hirdettek meg ellátásilánc-menedzsment mesterszakot nemzetközi hallgatók számára, csak Győrben. – Eltökélt voltam. Vagy ez a szak vagy semmi. Így hát valójában nem én választottam Győrt, Győr választott engem – jegyezte meg tréfásan.

A fiatal hallgató beleszállt a széchenyi nemzetközi közösség életébe, amely a mai napig meghatározó számára. Nem csupán társakra lelt, a személyisége is rengeteget fejlődött a Győrről eltöltött két év során. A remek

és változatos programok megadták annak a lehetőségét, hogy a világ minden tájáról érkező emberekkel találkozzon, így megismerhetett más kultúrákat, belepillanthatott különböző társadalmak működésébe. Mindez nem pusztán izgalmas, hanem kifejezetten hasznos is volt – amellet, hogy formálta a gondolkodását, a nemzetközi rutinját is gyarapította, melynek köszönhetően magabiztosan helyt tud állni bármilyen multinacionális vállalati környezetben. Nagyon örült annak, hogy a Széchenyi-egyetemen a nemzetközi hallgatók előtt is nyitva áll a Magyarországon rangos Tudományos és Művészeti Diákköri Konferencián való megmérettetés, amelyen 2018-ban kínai hallgatótársával, Fu Yingjie-vel első helyezést ért el „Az önvezető autó helyzete és kilátásai” című dolgozatukkal.

– Nagyon hálás vagyok, hogy ennyi remek embert ismerhettem meg. Akár a kollégiumban, akár az esti partik során, akár különböző projektekben hozott össze velük a sors, mindannyiuknak köszönettel tartozom, mert hozzásegítettek ahhoz, hogy teljesebb ember legyek. Azt gondolom, a győri évek emiatt voltak különösen értékesek a számomra.

Rebecával természetesen szót ejtettünk a hazája, Mexikó és választott új otthona, Magyarország közötti társadalmi és kulturális hasonlóságokról és különbségekről. A Széchenyi-egyetem alumnija mindkettőből említett párat.

– Számomra a legfurcsább a tél volt, de nem a hideg, hanem a hosszú éjszaka. Délután négykor már sötét van – nevette el magát, majd gasztronómiai

kérdésekbe bonyolódott. – Az biztos, hogy mindkét ország esetében emblemikus a paprika szerepe – vont párhuzamot a magyar csípős paprika és a csilipaprika kulturális jelentősége között. – A mexikói konyha tele van isteni ételekkel, ezért nehéz engem lenyűgözni, de a gulyás tényleg nagyon finom. A magyar borokat is szeretem. Ha viszont hiányoznak az otthoni ízek, szívesen főzök magamnak.

Rebeca úgy vélte, Magyarországon kiváló a közbiztonság. Leszögezte azt is: hazánk szerencsésnek mondhatja magát, hiszen tiszta természeti környezet jellemzi. Számára például megdöbbentő volt, hogy a csapvizet meg lehet inni, mert nem lesz tőle semmi baja. – Magyarországon ez teljesen természetes, magától értetődő. A világ nagy részén azonban ez sajnos nem így van. Sokat elmond a magyar állam anyagi lehetőségeiről és arról is, milyen kiváló a technológiai színvonal az országban – mutatott rá.

Mint az előzőekből is láhattuk, Rebeca számára fontos a környezetvédelem és a fenntarthatóság. A mesterképzésen írt diplomamunkája a témához kapcsolódott, amelyben Mexikóváros hulladékgazdálkodását elemezte az ellátási láncok tekintetében. A kezdetektől fogva érdekli ez a terület. Úgy gondolja, a Széchenyi István Egyetemen tanultak hozzájárultak ahhoz, hogy fenntarthatósági tanácsadónak válhasson a Schneider Electric vállalatánál.

– Egy fenntarthatósági tanácsadó feladata, hogy segítsen azoknak a vállalatoknak, amelyek mérsékelni szeretnék a karbonlábnyomukat. Javaslatokat készítünk számukra, hogyan tudnák a folyamataikkal járó szén-dioxid-kibocsátást csökkenteni, milyen szabályok vonatkoznak rájuk, amelyeknek meg kell felelniük – ecsetelte, érezhető lelkesedéssel a hangjában.

Úgy tűnik tehát, Rebeca hajója hosszú távra lehorgonyozott Magyarországon. – Jelenleg az a célom, hogy folytassam a karrierem a megkezdett pályán. Egyelőre boldog vagyok Magyarországon, még az is lehet, hogy végül itt is fogok letelepedni. ■

It is 2018, a Mexican girl decides to try her luck across the water in Europe. A few months later, after successfully completing the admission process, she enrolls in the Master's programme in Supply Chain Management at Széchenyi István University and soon finds herself in the thick of the Freshers week. In the blink of an eye, it is the summer of 2020 and she is graduating as an economist in Győr. Once again we jump forward in time, this time to the present. Rebeca Mendoza lives and works in Budapest and is a sustainability consultant at Schneider Electric. This article paints a portrait of her and her journey.

– I graduated with a bachelor's degree in international management and worked in Mexico City for three years in logistics. I wanted to study more, I was also attracted by the adventure abroad, so I decided to come to Europe to continue my university studies – the Mexican girl begins her story. – I must admit that looking at Europe from Mexico it is not Hungary that springs to one's mind straight away. It is rather London or Paris. I wanted to go to Sweden or the Netherlands first, but I did not get a scholarship there. However, I did get one in Hungary, which was important to me. I think that the Stipendium Hungaricum programme is one of the best that non-European students can get - she explained.

Rebeca also told us that she did not hesitate much when choosing Széchenyi István University. The reason is prosaic: at that time, no other institution in Hungary offered a Master's degree in Supply Chain Management for international students, only Győr. – I was determined. It was either this degree or nothing. So I did not actually choose Győr, Győr chose me – she joked.

The young student was immersed in the life of the international community at Széchenyi, which has been a defining moment for her to this day. Not only did she find companions, but her personality also developed a lot during these two years in Győr. The excellent and varied programmes gave her the opportunity to meet people from all over the world, to learn about other cultures and to see how different societies work. It was not only exciting, but also very useful – as well as shaping her thinking, it has also given her an international routine that allows her to operate confidently in any multinational corporate environment. She was very pleased that international students at Széchenyi University are also able to compete in the prestigious Hungarian Science and Art Students' Conference, where she and her Chinese student colleague Fu Yingjie won first prize in 2018 with their paper „The Status and Prospects of Self-Driving Cars”.

– I am very grateful to have met so many great people. Whether in the dormitory, at the evening parties or in various projects, I thank them all for helping me to be a more fulfilled person. I think this is what made my years in Győr particularly valuable. Rebeca and I of course talked about the social and cultural similarities and differences between her home country, Mexico, and her chosen new home, Hungary. The Széchenyi University alumna mentioned a few of both.

– For me the strangest thing was the winter, not the cold, but the long nights. It is already dark at 4 p.m.,” she laughed, and then launched into a gastronomic discussion. – She drew parallels between the cultural significance of the Hungarian hot pepper and the chilli pepper, and said that both countries are emblematic of the role pepper. I also like Hungarian wines. But when I miss the flavours of home, I like to cook for myself.

Rebeca said that public safety in Hungary is excellent. She also said that our country is lucky to have a clean natural environment, and that it was astonishing to her that you can drink tap water because it does not harm you. – In Hungary, this is completely natural and self-evident. Unfortunately, this is not the case in

*Pillanatkép a győri mexikói étteremből. Egy apró bizonyíték arról, hogy mennyire élménydúsak voltak a széchenyis nemzetközi közösség részeként eltöltött évek.
Snapshot of the Mexican restaurant in Győr. A small proof of how exciting the years spent as a member of the international community in Széchenyi were*

”

I wanted to go to Sweden or the Netherlands first, but I did not get a scholarship there. However, I did get one in Hungary, which was important to me. I think that **the Stipendium Hungaricum programme is one of the best that non-European students can get** - she explained.

- • • much of the world. It also says a lot about the financial possibilities of the Hungarian state and about the high level of technology in the country – she pointed out.

As we have seen above, Rebeca cares about the environment and sustainability. Her Master's thesis was also related to this topic, analysing waste management in Mexico City in terms of supply chains. She has been interested in this field from the very beginning. She believes that what she learned at Széchenyi István University helped her to become a sustainability consultant at Schneider Electric.

– The role of a sustainability consultant is to help companies that want to reduce their carbon footprint. We make suggestions on how they can reduce the carbon emissions from their processes, what rules they have to comply with -she said, with a palpable enthusiasm in her voice.

So it seems that Rebeca's ship is anchored in Hungary for the long haul. – My goal now is to continue my career on the path I have started. I am happy in Hungary for now, and I might even settle down here eventually. ■

HITELES TÁJÉKOZTATÁS, SZÍVES VENDÉGSZERETET

VÁLASSZA A TOURINFORM IRODÁKAT UTAZÁSA TERVEZÉSEKOR ÉS ÚTKÖZBEN!

A Tourinform irodahálózat az ország közel 100 pontján nyújt ingyenes információs szolgáltatást. Keresse fel a Tourinform Győr irodát, hogy ötleteinkkel, tippjeinkkel, naprakész, személyes tapasztalatokon alapuló ismereteinkkel és változatos kiadványainkkal segíthessünk megtalálni az igényeinek leginkább megfelelő úti célt, legyen szó pihentető wellness szolgáltatásokról, bakancsos túráról, extrém sportolásról, romantikus gasztronómiai élményekről vagy rejtett kincseket felfedező kulturális kalandozásokról! Utazása tervezésekor – vagy akár út közben is – nálunk egy helyen gyűjtheti be a lehető legtöbb információt.

A TOURINFORM GYŐR IRODA SZOLGÁLTATÁSAI

- információnyújtás belföldi szállásokról, vendéglátóhelyekről, nevezetességekről, programokról
- ingyenes és megvásárolható térképek, turisztikai kiadványok
- programajánlók
- menetrendi tájékoztatás
- idegenvezetés közvetítés magyar és idegen nyelven
- rendezvényjegy értékesítés
- csomagmegőrzés

Nemcsak információért érdemes felkeresni a Tourinformot: számos irodában kínálunk ajándéktárgyakat, helyi és kézműves termékeket.

HA ÖN SZOLGÁLTATÓ

Az utazók szívesen keresik fel a települések Tourinform irodáját, amelyen keresztül Ön is elérheti leendő vendégeit. Nemcsak kiadványait helyezheti el irodánkban, de a szolgáltatásaival kapcsolatos információkat is rögzítheti a Nemzeti Turisztikai Adatbázisba, mely a www.csodasmagyarorszag.hu oldalon érhető el a belföldi és a nemzetközi utazók számára.

A Tourinform irodák a szállásüzemeltetőknek is szívesen segítenek a kötelező NTAK regisztrációban, az adatszolgáltatásban és az aktuális szálláshelyfejlesztési pályázatokkal kapcsolatban, a hozzájuk forduló utazókat pedig versenysemlegesen tájékoztatják az adatbázisukban elérhető szálláshelyekről.

Kérjük, hogy tájékoztassa a Tourinform iroda munkatársait a szolgáltatásával kapcsolatos változásokról, újdonságokról, fejlesztésekről! A naprakész információ növeli a vendégek elégedettségét. Keresse bizalommal a Tourinform irodavezetőket, akik készséggel állnak rendelkezésére turisztikai szakmai kérdésekben.

Látogatóközpont/Tourinform Győr

9021 Győr, Baross Gábor út 21.

Tel.: +36 96 311 771, +36 336 817

E-mail: gyor@tourinform.hu

www.hellogyor.hu

www.tourinform.hu

<https://csodasmagyarorszag.hu/tourinform>

ÉVENTE ÖSSZEGYÜLNEK

SIPIKNIKKEK INDULT

A VASÚTÜZEMI SZAKON 1992-BEN DIPLOMÁZOTTAK MÁR A TANULMÁNYAIK ALATT ÖSSZEKOVÁCSOLÓDTAK. EREDETILEG TALÁN ŐK IS ÚGY TERVEZTÉK: ÖTÉVENTE MAJD ÖSSZEJÖNNEK, HOGY ELMESÉLJÉK, MI MINDEN TÖRTÉNT VELÜK A KÖZBEN ELTELT FÉL ÉVTIZEDBEN, S HOGY FELIDÉZZÉK A FIATALKORI CSIBÉSZSÉGEKET. ÁM CSUPÁN KÉT ÉVIG BÍRTÁK EGYMÁS NÉLKÜL...

SZÖVEG: BAUDENTISZTL FERENC

Monori Beáta – aki a vasútüzemi szak elvégzése után szállítmányozó szakmérnökként is diplomázott egyetemünkön – mesélt arról, hogy az idén 30 éves találkozóját tartó csapat hagyományosan minden esztendőben összegyűlik, hogy két-három napon keresztül újabb vidám pillanatokkal örvendeztessék meg egymást. Az akkori 28 végzősből rendszerint 15–16 vesz részt az évenként ismétlődő találkozón.

Mint megtudtam csupán az 1993-as évben voltak kénytelenek nélkülözni egymás társaságát, a fiúk java része ugyanis akkoriban a sorkatonai szolgálatát töltötte. Egy évre rá azonban Sipos Tamás felélesztette az úgynevezett sipiknikeket, melynek keretében főiskolásként a Bakonyba és a Vértesbe is szervezett kirándulásokat. 1994-ben „szűkebb hazájába”, Zalába invitálta a társaságot, amely arról maradt emlékezetes, hogy traktorokkal kellett kihúzni a személyautókat a sárból. A sátras bulit egy évre rá a Mátrában ismételték meg, egy másik tankörtárs szervezésében. Ez olyan jól

sikerült, hogy egy év múlva repetáztak. Aztán egy újabb szervező és egy újabb helyszín: Gézaháza. A Bakonyból aztán visszatértek a Mátrába, majd 1999 óta állandó helyszíneként Monori Beáták balatoni nyaralója szolgál. Közben az időpont is állandósult: a pünkösdi hétvégét csupán a koronavírus-járvány miatt az utóbbi két évben váltotta fel az augusztus 20-i hétvége. Hagyomány az is, hogy Bea férje segít a szervezésben: az egy évvel korábban szintén vasútüzemi szakon Győrről diplomázott Vilám Tibor, aki azóta már tiszteletbeli tankörtárssá vált.

Miközben hallgatom az idei találkozó résztvevőinek múltidéző mondatait, közben a laptop monitorján sorra bukkannak elő a történetekhez illő fényképek is. Megmosolyogtató a vidám ballagásról készített fotó, melyen a „mozdonyt” egy Trabant mozgatta. Érdekes az a fényképfelvétel is, amely arról árulkodik, hogy Kisbakonyi József és felesége még a ballagás előtt vendégül látta a tanítványokat, akik a nyúli hétvégi házhoz lovas kocsival érkeztek.

Aztán folytatódik a sztorizgatás. Megtudom, hogy a Selymes susulyka egy mérgező gombafaj, amelyre a Mátrában gombászó csoporttársak csak akkor jöttek rá, miután pörköltként elfogyasztották. Szerencsére kórházba senki sem került. Kiderül az is, hogy Sipi túrái a kezdetektől rendszeresek, ahogy az is, hogy azok hossza a tervekhez képest a valóságban valahogy mindig megduplázódik. Néha a túra útvonala egyéb értelemben is eltér a várttól. Próbáltak már például felemelt kézzel túrázni a csalánosban?

Régen hagyomány volt a két tankör közti futballmeccs is, ám idővel ezt felváltotta valamely környékbeli csapat mérkőzésének megtekintése. Egy ilyen alkalommal Szentantalfán belépőjegyet szedtek volna a társaságtól, ám az egyikük bemesélte, hogy őket a labdarúgó-szövetség delegálta a találkozóra, s hogy ők valamennyien játékosmegfigyelők. A helyiek nem csupán beengedték a „magas rangú” vendégeket, de még sörrel is megkínálták őket.

...

Az idei találkozó is remekül sikerült. Nem csoda, hogy **a pünkösdhétfői búcsúzásakor már arról beszéltek, mennyire várják a jövő évit,** mert igénylik egymás társaságát.

••• Hagyományos a karaoke is, melynek során alkoholtól felfokozott hangulatban meglett férfiak fejhangon énekelik a legnagyobb slágereket. A férfiak azonban nem csupán ebben „verhetetlenek”, hanem abban is, hogy a 17 fokos Balatonban is szívesen megmártóznak. Hogy milyen hangok kíséretében, azt most inkább hagyjuk. A döbbenet egyszer amiatt is kiült az arcokra, amikor a helyi kocsmában tartott bemelegítés olyan jól sikerült, hogy az alkoholt a legkevésbé bíró csoporttárs – miután kialudta magát – az éjszaka folyamán motoros permetezővel „döngetett” végig a házon.

Egy szó mint száz, ezek a találkozók mindig emlékeztetnek. Ahogy az idei is, ahol „esküvőt rendeztek” azoknak, akik egy esküvő miatt később csatlakoztak a társasághoz, amelyhez ezúttal – tíz év elteltével – a két, Amerikában élő csoporttárs is csatlakozott. A csapat tagjai közül egyébként csak hárman győriek, a többiek az ország különböző szegletéből érkeznek – van, aki Nyíregyházáról...

Az idei találkozó is remekül sikerült. Nem csoda, hogy a pünkösdhétfői búcsúzásakor már arról beszéltek, mennyire várják a jövő évit, mert igénylik egymás társaságát. ■

ÉRTÉKES SZAKMAI DÍJAT KAPOTT **SCHMIDT REZSŐ**

Dr. Schmidt Rezső egyetemi tanár, a Széchenyi István Egyetem mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi Kar volt dékánja, a Wittmann Antal Növény-, Állat- és Élelmiszertudományi Multidiszciplináris Doktori Iskola oktatója Nagyváthy János-díjat kapott. Az adományozó Agrárminisztérium méltatása szerint „a növénytudomány oktatásában, tudományos jövőképeinek alakításában, a győri egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi Kar korábbi dékánjaként az oktatásban, a szervezetépítésben, az együttműködés értékeinek, lehetőségeinek kimunkálásában, gyakorlati alkalmazásában végzett kiemelkedően eredményes munkáját ismeri el a díj.”

KITAIBEL-EMLÉKÉRMET VEHETETT ÁT **LAMPERT BÁLINT**

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Kitaibel Pál Környezetvédelmi Emlékérmét adományozott dr. Lampert Bálintnak, a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara adjunktusának, a Tanár- és Tanítóképző Tanszék oktatójának a környezet- és természetvédelem területén végzett egyetemi kutatói, oktatási munkájáért, a környezeti nevelés terén elért eredményei, a környezeti fenntarthatóság érdekében végzett szemléletformáló tevékenysége elismeréseként.

KIVÁLÓ EGYETEMI OKTATÓ LETT **SZAKÁL PÁL**

Dr. Szakál Pál, a Széchenyi István Egyetem professor emeritusa, a mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi Kar Víz- és Környezettudományi Tanszékének egykori vezetője az idei pedagógusnapon Mosonmagyaróvár Önkormányzatától „a város kiváló egyetemi oktatója” kitüntető címet kapott. Életútja, oktatási és tudományos eredményei, sikerei az óvári Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi Kar tevékenységét jelenítik meg. Elismert és közkedvelt személyiség a helyi öregdiákok körében. Évtizedeken keresztül építette, szervezte a térségi középiskolákkal a gyümölcsöző beiskolázási kapcsolatokat. Folyamatos tanácsaival, napi munkájával közreműködött, közreműködik a nagytérség agrár- és élelmiszeripari cégeinek fejlesztésében. A vizesképzés új együttműködést indított el a felsőoktatási versenypiacon. A felső- és nyugat-dunántúli felsőoktatási integráció szükségességének egyik megfogalmazójaként meghatározó módon alakította a mosonmagyaróvári kar jövőképét.

PEDAGÓGIAI DÍJ **SZABÓ FERENCNEK**

Szabó Ferenc, a Széchenyi István Egyetem Hidas Frigyes-díjas művésztanára, a Győr Symphonic Band alapító karmestere Komárom város Pedagógiai Díját vette át. A zenekar rendszeres szereplője a Győri Akadémiai Nap programjának, nemzetközi fúvószenekari fesztiváloknak és mesterkurzusoknak. Szerepeltek ausztriai, csehországi, hollandiai, belgiumi koncerteken, részt vettek több nemzetközi fúvószenekari mesterkurzuson. Májusban az Észak-írói Egyetem (USA) fúvószenekarával tartottak közös zenei estet Győrben. A zenekar működése, szilárd szakmai bázisa hozta létre 2007 márciusában a győri Hidas Frigyes Nemzetközi Fúvószenekari Karmesterkurzust, melyet kétfévente rendeznek meg.

„KÖRNYEZETÜNKÉRT” DÍJ **AZ ISKOLAKERTEKÉRT ALAPÍTVÁNYNAK**

A Környezetvédelmi Világnap alkalmából az Agrárminisztérium a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara részvételével működő Iskolakertekért Alapítványnak kiemelkedő tevékenysége elismeréseként „Környezetünkért” díjat adományozott. A díjat az alapítvány kuratóriumi tagjai – dr. Halbritter András tanszékvezető egyetemi docens, az Apáczai-kar oktatója és Mátyás Izolda – vették át.

ALBERT KÁZMÉR NEVÉT KAPJA
A MOSONMAGYARÓVÁRI KAR

TISZTELGÉS AZ ALAPÍTÓ ELŐTT

A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI
KARA 2022. AUGUSZTUS 1-JÉTŐL – A JOGELŐDJÉT ALAPÍTÓ – ALBERT KÁZMÉR
HERCEG NEVÉT VISELI. BICZÓ ZALÁN, A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖNYVTÁROSA – ÉS A SZÉCHENYI ALUMNI MAGAZIN ÁLLANDÓ MUNKATÁRSA –
ALBERTKÁZMÉRPUSTÁRÓL ÉS TEMPLOMÁRÓL KUTATÁSAI ALAPJÁN KÖNYVEKET
JELENTETETT MEG.

SZÖVEG: SZÉCHENYI ALUMNI MAGAZIN

Érdekesség, hogy a Mosonmagyaróvárhoz közeli település régóta viseli a mezőgazdasági tanintézet alapítójának nevét. Közvetlenül a határon található a hajdani major. A terület valaha királyi birtok volt, majd a XVI-II. században nászajándékként került Mária Krisztina és férje, a birtok névadója, Albert Kázmér (1738–1822) herceg kezébe. Albert Kázmér szíven viselte a birtok és a mezőgazdaság fejlesztésének ügyét és az 1800-as évek elején mintagazdaságot alakított ki a területen, 1818-ban pedig Magyaróvárról Wittmann Antal javaslatára megalapította Európa első, ma is működő agrár-felsőoktatási tanintézetét, a mai Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar jogelődjét, a Magyaróvári Gazdasági Felsőbb Magántanintézetet. Az iskola elnevezése ellenére, minden tanulni vágyó fiatal előtt nyitva állt. A major a mosoni járásban a Magyaróvári Főhercegi Uradalomhoz tartozott

1818-ban: Andreas Grailich Moson vármegye leírása című könyvében a következőket írta a későbbi Albertkázmérpusztáról: „Szentkázmér (St. Casimir) kicsiny, csak pár évvel ezelőtt alapított falu, fél órára Féltoronytól, melynek filiája. Negyven, szabályszerű rendben épített háza és körülbelül 250 német lakosa van, akik a termés feléért bérelnék az uradalmi szántókból és földekből. Saját gazdálkodási rendszerük van: minden jobbágy 12–13 hold szántót birtokol, amelyből az első holdat búzával, a másodikat rozs-zsal, a harmadikat árpával, a negyediket zabbal, az ötödiket herével, a hatodikat búkkönnyel, a hetediket mákkal, a nyolcadikat babbal, a kilencediket kölessel, a tizediket borsóval és lencsével, a tizenegyediket krumplival, a tizenkettediket pedig kukoricával vetik be.” A nyarakat Albert Kázmér herceg a pusztaság szomszédságában találhatók, de már Ausztriához tartozó féltoro-

nyi kastélyban töltötte (ma: Halbtorn, Burgenland). 1851-ben Fényes Elek a következőkkel jellemezte a majort: „Albert-Kazimir, pusztaság, Mosony vármegyében, nem rég népesített, Féltoronyhoz ½ órányira, 290 katolikus lakos, 2 ágostai lakossal, kik 46 csinos házban laknak. Az uraság földjei ezelőtt a lakosok közt úgy osztattak föl, hogy minden termésből, fele részt tartottak az uraságnak adni, s váltógazdálkodást űztek; most azonban a földek mind visszaváltattak. Földesura: Károly főherceg örökösei.”

Az 1800-as évek végén az ország egyik legszebb majorjának tartották a birtokot. Az uradalom lakatos- és kovácsműhelyei a visszaemlékezések és becsülések szerint valóságos gépgyárként működtek. Ezen felül 1904-ben itt hozták létre az uradalom központi gépjavító- és szerelőüzemét is. A nyílegyesen futó utca két oldalán csak egymás mellett fekvő, hátrafelé

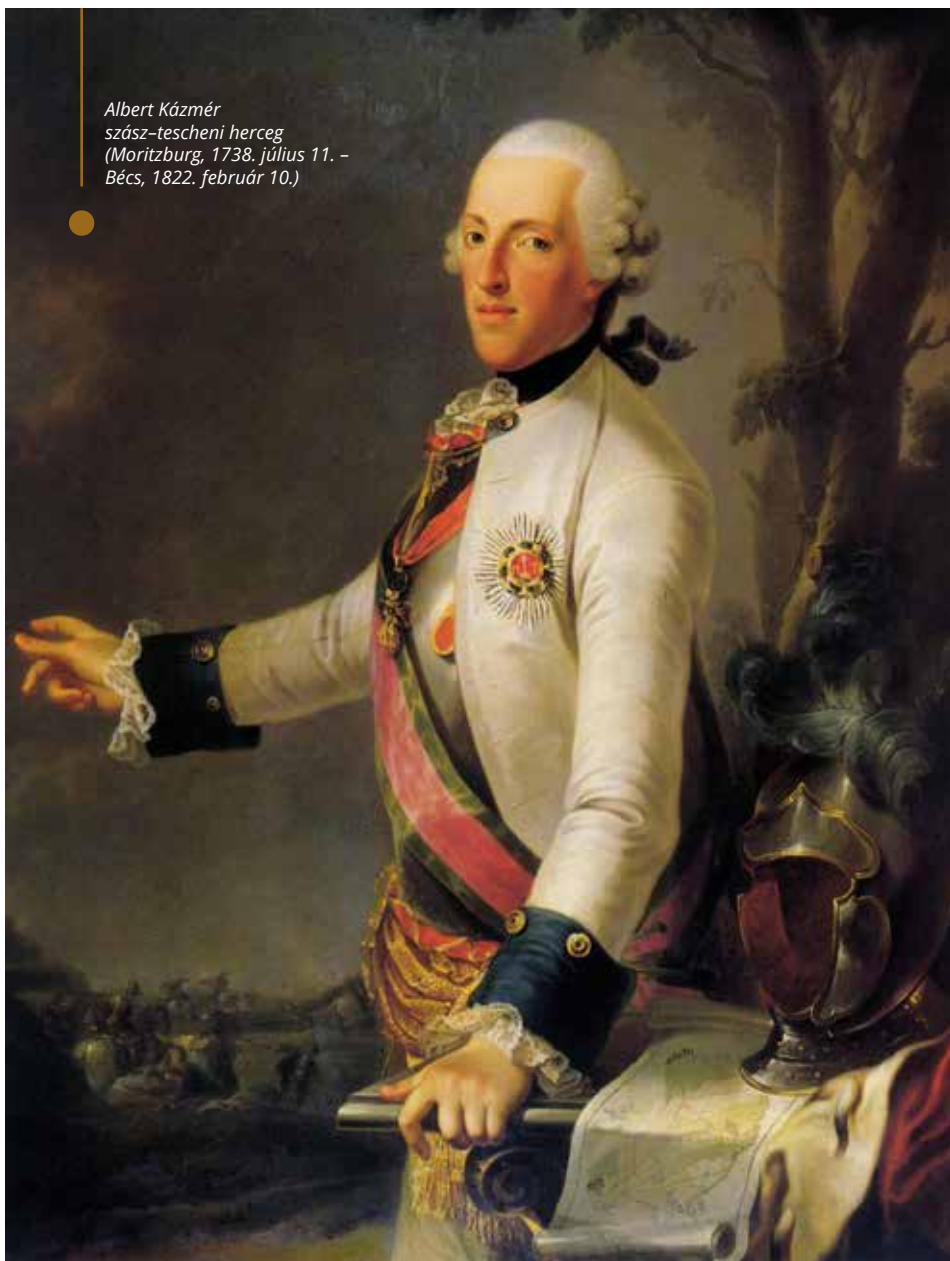
hosszan elnyúló épületekkel találkozhattunk. A házak egyformák voltak, a belsejük is megegyezett.

1894-től a magyaróvári nagybirtok tulajdonosa, Habsburg Frigyes főherceg vette át a birtokot. Az ő irányítása alatt állt a környék legtöbb majorsága is. Rohrerföld, Császárrét, Szajda és még számtalan kisebb gazdaság mind a tulajdonába tartozott. Az egymással vasúti összeköttetésben álló, a munkákat egymás közt megosztó birtoktestek jól működő agrárgépezetet alkottak.

1897-ben az addigi nyolc lány után a hercegi családnak kilencedik utódként fia született. A szülők abbéli örömeikből, hogy férfi ágon is tovább örökíthető a birtok, emléket is állítottak a kis Albrechtnek a templom megépítésével. Szahlender Gyula főhercegi építész tervei alapján, a bécsi Votivkirche mintájára épült meg az egyházi épület. A munkálatokat Schlichter Lajos győri építési vállalkozó, építőmester irányította. A templom ünnepélyes felszentelése 1897. október 10-én történt meg, fényes külsőségek között. A templombelső művészi értékeiről: az oltár Ferdinand Stuflesser grödeni szobrász és oltárépítő munkája Sankt Ulrichból, Dél-Tirolból. Az oltáron a két népvédőszentjei, Szent Leopold (Lipót) és Szent István szobrai láthatóak. Az üvegablakok Grottauból származnak. Grottau (ma Hradek) Csehország területén van, a hajdani Teschen területén. Az üvegablaksor eredeti készítője: L. Gürcke, a Bajor Királyi Üvegfestészeti Műhely művésze. 1996–1997-ben Hefter László győri üvegművész megújította a szép üvegfelületeket. A szülők nem feledkeztek meg a fiúörökös védőszentjéről sem, az egyik üvegablakra ezért a XIII. században élt tudós püspök, Nagy Szent Albert (kezében könyvet tartó) alakja került.

Trianon következtében Moson vármegyétől elcsatolták és Ausztriának ítélték a teljes nezsideri járást tizenkilenc községgel és a pusztát, amely pár hónapig volt idegen impérium alatt. A Népszövetség tanácsa 1922. szeptember 17-én döntést hozott arról, hogy tíz községet és három pusztát, így Albertkázmérpusztát (Féltorony határából), Rohrerföldet (Mosontarcsa határából) és Mexikópusztát (Pomogy határából) Ausztriától

Albert Kázmér
szász-tescheni herceg
(Moritzburg, 1738. július 11. –
Bécs, 1822. február 10.)

”

Albert Kázmér szíven viselte a birtok és a mezőgazdaság fejlesztésének ügyét és az 1800-as évek elején mintagazdaságot alakított ki a területen, **1818-ban pedig Magyaróvárott Wittmann Antal javaslatára megalapította Európa első, ma is működő agrár-felsőoktatási tanintézetét**, a mai Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar jogelődjét, a Magyaróvári Gazdasági Felsőbb Magántanintézetet.

...

Gruss aus Casimir – képeslap
1907 körül. Ezen látható
az albertkázmerpusztai
templom, a villanytelep
központi épülete, az intézői
ház, a víztorony és a
takarmánytelep

● ● ● visszacsatolják Magyarországhoz. 1923. augusztus 1-jén, déli 12 órakor, Csátáry Elek alispán rendeletére Wayda Sándor rajkai járásbíró, főszolgabíró, a vámórség parancsnoka, valamint Hegyeshalom község elöljárói voltak jelen és vették át hazánk részére a pusztát. A magyar csendőrök bevonultak, az osztrák csendőrség pedig kivonult a településről. 1923-ban Burgenlandban még 38 majorság létezett (többek között Albrechtsfeld, Apetlonerhof, Edmundshof, Erdeihof, Haidhof, Kleylehof, Paulhof, Saida, Wittmannshof) megközelítőleg tízezer főnyi magyar nyelvű népességgel. Az 1930-as népszámlálás szerint Albertkázmerpusztának 420 lakosa volt, ebből 219 férfi, 201 nő.

Anyanyelvi megoszlás: 265 magyar, 153 német, 2 szlovák anyanyelvű. Megemlítendő, hogy Albert Kázmér mellett még két egykori mezőgazdasági akadémiai vezető nevét őrzi majorság: az első Kleyle Ferenc Joachim (1775–1854) lovag, kurátor, a hercegi család birtokigazgatója és 1820–1849 között az akadémia vezetője, a második személy pedig Wittmann Antal (1770–1842) híres gazdálkodó, könyvszerző, oktató, a tanintézet megszervezője és kurátora 1818–1834 között. Trianon óta osztrák területen lévő, a pár ember által lakott Wittmannshof (Wittmannmajor) és az alig lakott Kleylehof (Kleylemajor). Mindkettő közvetlenül a herceg nevét őrző pusztá mellett található. A második világháború után Albertkázmerpusztát a közvetlen közelében futó műszaki zár elzárta az eddig szorosan együtt élő Féltoronytól és Ausztriától. A határ közelsége miatt a falu veszélyesnek bizonyult az államhatalom szempontjából, így 1966-ban újabb vasfüggönnyel vették körül: ezúttal Magyarország felől zárták le. Aki tehette, elköltözött, elhagyta otthonát. 1972-ben százhatvanan laktak a határ közelsége miatt teljes elzártágban, a dupla határzár mögött lévő településen. A falut teljesen elszigetelte a szigorú határőrizet. Az egykori több száz lakóból a rendszerváltásra

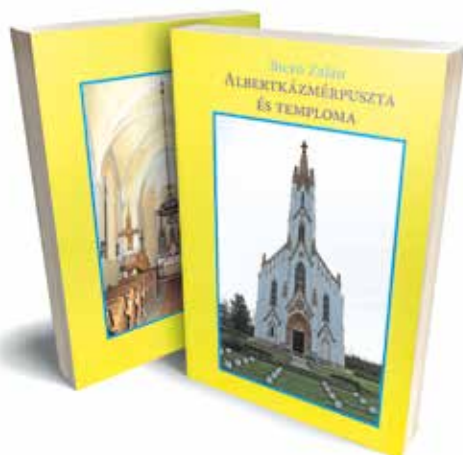
csupán huszonhét személy maradt szülőfalujában. A műszaki zár 1989. augusztus 1-jei felszámolása óta újra megnyílt a település, azóta sokan vásároltak itt telket. A megyei közgyűlés pedig a Győr-Moson-Sopron Megyei Értéktár „megyerikumai” közé választotta a csodás kis templomot. ▀

Könyvek

Biczó Zalán: *Az albertkázmerpusztai templom története*, Győr, 2010. – Biczó Zalán: *Albertkázmerpuszta és temploma*, Győr, 2019.

Sajtóanyag

Nagy Mária: *200 éve halt meg Albert Kázmér Ágost herceg, a bécsi Albertina alapítója*. In.: gyoriszalon.hu, 2022. február 10.

A NEMZET CSALOGÁNYA

„S JÖTT KÖZÉNK EGY ASSZONY – SOHA IGAZABBAT, SOHA JOBBAT, SZEBBET! – ÓH, BE NAGYON KELLETT, ÓH BE NAGYON KELLETT EZ A CSODA-ASSZONY!” ÍGY ÍRT ADY ENDRE ARRÓL A SZÍNÉSZNŐRŐL, AKI A SZÁZADFORDULÓN SZINTE EGYEDÜL URALTA A SZÍNPADOT. FELEJTHETETLEN ALAKÍTÁSAIVAL VALÓBAN MINDENKIT LENYŰGÖZÖTT. AKI PEDIG HALLOTTA ÉNEKELNI, CSAK ÚGY HÍVTA ŐT: A NEMZET CSALOGÁNYA.

SZÖVEG: HEGEDŰS PÉTER | GRAFIKA: VÁRAY IBOLYA ANNA

SZÜLETÉSNAPO KUTYAFUTTÁBAN

Blaha Lujza igencsak kalandos körülmények között jött a világra. Édesapjának, Reindl Sándor honvéd őrmesternek ugyanis a világi fegyverletétel után bujdosnia kellett. Ezért Várai Sándor néven a felesége, Ponti Lujza színésznő oldalán ő is vándorkomédiásnak állt. A várandós asszonynak útközben, egy rimaszombati csizmadia házában kellett világra hoznia a kis Ludovikát. A kislány egész gyerekkora a Hegedűs Lajos vezette vándortársulatnál zajlott, még írni-olvasni is a színészektol tanult. A felnőttek „Dalos Lujzinak”, vagy „Cukorbabának” hívták őt.

Alig négyévesen lépett színpadra először, amikor is egy hordóból kellett előugrania egy kismajom társaságában. Óriási sikerét a színitársulat igazgatója egy gyönyörű medallionnal jutalmazta. Édesapja azonban időközben súlyosan megbetegedett a kolera sújtotta Kassán, s az egyik fellépés közben végzetes szívroham érte. A vándortársulat a

következő két évadban Győrött, a Rába-szigeten, vagy ahogy ma hívjuk: a Radó-szigeten álló színházban tartott előadásokat. Ezt követően az árván maradt kislányt Kölesi Antal, a győri színház díszletfestője vette pártfogásába, aki megengedte neki, hogy különböző gyermekszerepekben mutassa meg tehetségét. A család a Káptalandombra vezető Lépcsőköz – melyet ma Sarkantyú köznek hívnak – egyik épületében bérelt egy ablaktalan padlásszobát.

A kis Kölesi Lujzát az orsolyita apácák zárdai iskolájába járatták, ahol két évig tanult. Esténként takarítás helyett lánypajtásaival felszöktek a padlásra, ahol színházasdit játszottak. Páratlan tehetségével már akkor is kiemelkedett közülük. Nem csoda, hogy Hegedűs ráosztotta a Koldusnő című színmű egyik leányszerepét. Itt figyelt fel rá a kor színikritikusa, dr. Kovács Pál, aki dicsérte a lány színpadi otthonosságát és természetességét. A nehéz anyagi körülmények miatt azonban a családnak 1859 de-

cemberében el kellett hagynia városunkat, hogy máshol próbálják megtalálni a szerencséjüket.

KÜLÖNÖS HÁZASSÁG(OK)

Amikor négy évvel később újból Győrött léptek fel, Lujza a felvonások közötti szünetekben páratlan énekhangjával szórakoztatta a közönséget. Tiszta énekhangjára hamar felfigyelt a szakma, s alig tizenöt évesen Szabadkára szerződtek. Itt ismerkedett meg a nálánál majd' 21 évvel idősebb Jan Blahával, a császári királyi hadsereg egyik ezredének cseh nemzetiségű karmesterével. Bár nem beszéltek egy nyelvet, a férfi elvállalta, hogy zeneileg képzze a fiatal lányt, akinek rövidesen a kezét is megkérte. Lujza ugyan nem volt szerelmes, de anyagi megfontolásból igent mondott, s mindvégig tisztelettel beszélt az uráról.

Férje halála után Blaha Lujzának két törvénytelen gyermeke is született, de a botrányt elkerülendő, ...

”

A család a
Káptalándombra
vezető Lépcsőköz –
**melyet ma Sarkantyú
köznek hívnak** – egyik
épületében bérelt egy
ablaktalan padlásszobát.

••• hozzáment Soldos Sándor földbirtokoshoz. Ám alig néhány évvel később közös megegyezéssel elváltak. Végül 1881-ben egy jótékonysági bálon való találkozás után, báró Splényi Ödönnel kelt egybe, amely az anyagi jólétet is meghozta számára. Mikszáth Kálmán így viccelődött a színésznő gyakori házasságain: „Mint a madár, ágról-ágra könnyedén röpköd a mi bűbájos csalogányunk egyik frigyből a másikba.” Blaha Lujza öltözködését könnyed elegancia jellemezte. Nem tékozolt, beérte azzal, amit a hétköznapi emberek vásároltak. Otthonában gyakran látta vendégül kollégáit, akiktől nem sajnálta a drága francia pezsgőt sem. Ráadásul a főzőkanáltól sem ijedt meg. Leginkább az olyan magyaros ételeket kedvelte, mint például a lencsefőzelék füstölt oldalassal, vagy a szegedi halpaprikás és a kapros-túrós lepény. Maga főzte a lekvárt és a befőttet is. Ekkor a színésznő már országos híré primadonna volt, akiért versengtek a hazai és külföldi színházak. A kor nagy politikusai és művészei egyaránt rajongtak érte, sőt, miatta még a német ajkú polgárok is szívesen látogatták a Népszínház magyar nyelvű előadásait.

FONNYADÓ VIRÁGSZÁL

Ő maga ugyan nem politizált, de kora szinte összes jelentős politikusának: Andrássy Gyula grófnak, Tisza Kálmánnak, Apponyi Albertnek is bemutatották. Szilágyi Dezsőről később azt írta naplójában, hogy olyan, mint egy medve, s szinte várta, hogy majd dörmögni fog. Végül Szigligeti Ede igazgató hívására a pesti Nemzeti Színházhoz szerződött, ahol – bár túlzott anyagi követelése miatt sokszor vitában álltak egymással – jobbnál jobb operettszerepekben és színművekben léphetett föl. Amikor 1888 tavaszán ismét városunkba érkezett, már országos híré színésznőként fo-

gadták. A vasútállomáson hatalmas tömeg várta, ahol Szóts Árpád tanácsos fogadta, majd a köszöntők után a Fehér Bárány Szállodába hajtatott, s még aznap fellépett a színházban. Két hét győri tartózkodás és telt házask előadások után tért vissza Budapestre. Ferenc József koronás aranykeresztel tüntette ki, s őt választották meg elsőként a Nemzeti Színház örökös tagjává. Köztudott volt róla, hogy rettenetesen babonás, ezért rossz ómen esetén inkább beteget jelentett, mint-hogy este a színpadra állt volna. Amikor éppen Kolozsváron vendégszerepelt a Kékszakállú herceg című operettben, hirtelen megbotlott és orra bukott. A közönség hatalmas tapsorkánban tört ki, mert azt hitték, ez is az előadás része. Lujza azonban meg volt győződve róla, hogy valami baj fog történni.

És nem is csalatkozott. Az öltözőben ugyanis feltűzött a saját vállára egy díszvirágot, s kicsit megszurta magát. Másnapra a karja szörnyen megdagadt és lüktetett. Ezt követően egy hétig nyomta az ágyat, s mindenkinek elmondta, soha többé nem kísérti a babonát.

Az idősödő színésznő Balatonfüreden vásárolt házat magának, ahol „Olyan nincs” nevű hajója fedélzetén gondtalanul élvezte a vitorlázás örömeit. Ám a viharfelhők már ott gyülekeztek a feje fölött. 1887-ben egy súlyos nőgyógyászati betegség miatt Tauffer Vilmos orvos életmentő műtétet hajtott végre rajta a színésznő ebédliasztalán. Blaha Lujza utolsó éveiben visszavonultan élt nővérével és Mancsi nevű unokájával a fővárosban. Végül 1926 telén egy végzetes tüdőgyulladás vitte a sírba. ▀

VIROZSIL TIVADAR

A JOGI OKTATÁS ÜGYÉT GYŐRÖTT IS SZOLGÁLTA

A GYŐRBEN IS OKTATÓ JOGTANÁR ÉS ÜGYVÉD PESTEN SZÜLETETT 1838. JÚLIUS 2-ÁN. ÉDESAPJA VIROZSIL ANTAL TUDÓS, A PESTI TUDOMÁNYEGYETEM REKTORA (1840–1841, 1849–1860), ÉDESANYJA: RUMPELMAYER MÁRIA. FELESÉGE: HAUSER GIZELLA. A KEGYES TANÍTÓRENDIEK BUDAI FŐGIMNÁZIUMÁBAN TANULT, MAJD ÉRETTSÉGI UTÁN 1855. OKTÓBER 9-ÉN IRATKOZOTT BE A KIR. MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEMRE. EGYETEMI ÉVEI ALATT KRISZTINÁVÁROSBAN A 229. SZ. HÁZBAN ÉLT. 1863. JÚNIUS 6-ÁN TETTE LE AZ ÜGYVÉDI VIZSGÁT. 1866-BAN A PESTI JÁRÁS ESKÜDTJE.

SZÖVEG: BICZÓ ZALÁN

Virozsil Tivadart a pozsonyi jogakadémiához 1868. február 8-án tanársegéddé nevezték ki, emellett könyvtáros is volt. Még az év októberében kapott megbízást a beteg Bokrányi igazgató tantárgyainak helyettesítésére. 1869-től az államvizsgálati bizottsági tag minőségében is szerepelt. Az 1869–1870-es tanévben a pesti jogtudományi karon, mint magántanár habilitált – Halmosy Endre, Svetenay Miklós, Csiky Victor, Wenzel Tivadar, Mariska Vilmos, Bozóky Alajos, Sággy Gyula, Fésűs György társaságában.

Virozsillal együtt a habilitáltak között olvashatjuk Mariska Vilmos és Sággy Gyula nevét is, akik szintén tanítottak a Győri Kir. Jogakadémián, s akikről a Széchenyi Alumni Magazin következő számaiban ugyancsak megemlékezünk. Ahogyan Magyarország és a Nagyvilág 1869. augusztus 29-i száma fogalmaz: „Egyetemi magántanárrá lett képesítésük folytán, e minőségben a következők erősítették meg : (...) Virozsil Tivadar pozsonyi tanár-segéd a politikai tudományból (...) 1870. február 10-én

jogakadémiai tanársegéd lett. Az édesapja a kinevezés alkalmából ezt írta: „Hálát adok az Istennek, írám nekem ez év február végén, hogy azon örömben részesített, fiaim egyikét azon pályán láthatni, mely engem negyven éven át oly boldoggá tett”. A Pesti Napló 1870. szeptember 30-án jelentette, hogy dr. Virozsil Tivadar pozsonyi kir. jogakadémiai tanársegédet a győri kir. jogakadémiához rendkívüli tanárrá nevezték ki. Virozsil Tivadar hivatalosan, mint rendkívüli tanár, 1870. szeptember 22-én került

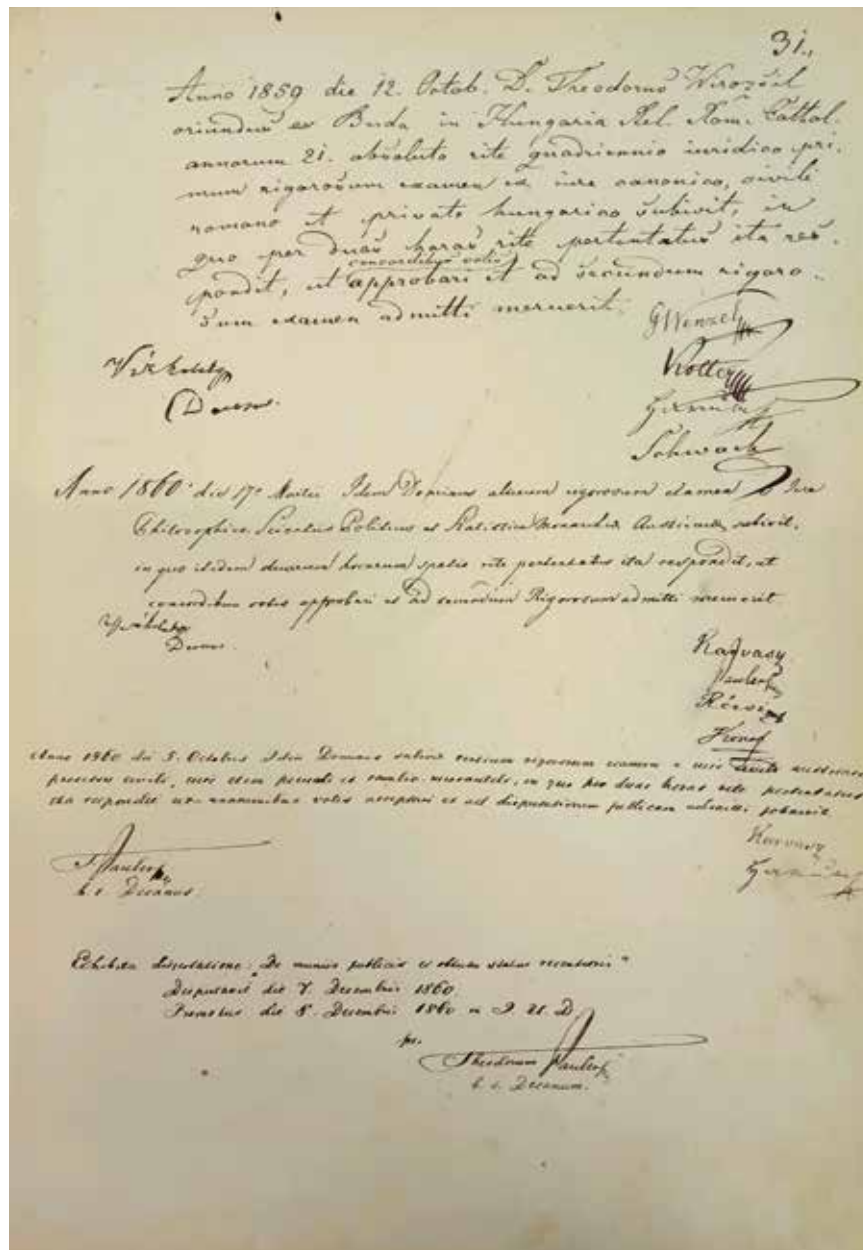
”

„A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter úr **dr. Virozsil Tivadart, a pozsonyi királyi jogakadémia nyilvános rendes tanárát, a köteles szolgálati idő kitöltése alapján saját kérelmére, állandó nyugalomba helyezvén, egyszersmind fölhívta a jogakadémia igazgatóságát, hogy fejezze ki ez alkalomból a nevezett előtt elismerését** azon buzgalmaért, amellyel a jogi oktatás ügyét tudományával több mint 30 éven át oly eredményesen szolgálta.”

a győri akadémiához, ahol később, mint rendes tanár működött. A Győri Közöny október 6-án írt a helyi akadémiái változásról és megemlítette azt is, hogy Virozsil Tivadar mellett Rössler István helyettes segédtanárként érkezett Győrbe. 1871-ben a Herczegh Mihály és Ságghy Gyula távozása következtében megürült alapvizsgálati bizottsági tagsági helyekre a miniszter Virozsil Tivadar dr. és Milbek Károly dr. győri jogakadémiai tanárokat nevezte ki. Előadta az osztrák polgári törvénykönyvet, a váltó- és kereskedelmi, valamint a bányajogot. 1874. szeptember 14-én a nemzetgazdaságtan nyilvános rendes tanára lett. 1874-től a nemzetgazdaságtant, a pénzügytant és a pénzügyi törvényeket, illetve helyettesként a váltó- és kereskedelmi jogot is tanította a joghallgatóknak. A győri jogtudor 1875-ben a jogtudományi államvizsgálati bizottmány tagja. 1875-től speciálkollégiumok megtartásával is megbízták, így oktatta a győri ifjúságnak a következő tantárgyakat: Bányajog, Állami adósságok, A kereskedelem története, Az ipar fejlődése hazánkban, Malthus-tanulmány a népesség elvéről, Kereskedelem- és bankügy elmélete, Államadóssági ügy, A magyarországi adórendszer összehasonlítva Európa főbb államaibandívadórendszerekkel, Államadósságügy, Helyi adók.

1882-ben a dél-tiroli árvízkárosultak javára adakozott. A győri jogászsegélyző-egyletnek állandó támogatója. 1883-ban a Pesti Naplóban olvashattuk, hogy a győri tanár a bukovinai magyarok számára mint adománytevő jelenik meg. A Győri Csónakázó Egylet tagja volt.

1870 és 1884 között élt Győrben, gyermekei is itt születtek: Ervin Tivadar József (1873. július 19.), Ilona Jozefina (1876. július 14.), Béla Károly József (1878. szeptember 21.), Mária Valéria Karolina (1884. április 21.). 1873-ban Győr-Ferencvárosban a Kovács Erazmus-féle házban éltek, 1876-ban a győr-újvárosi Rábaszer (ma Rába utca) 33., 1878-ban a győrszigeti Országút 33., 1884-ben a Rábaszer 17. szám alatt laktak.

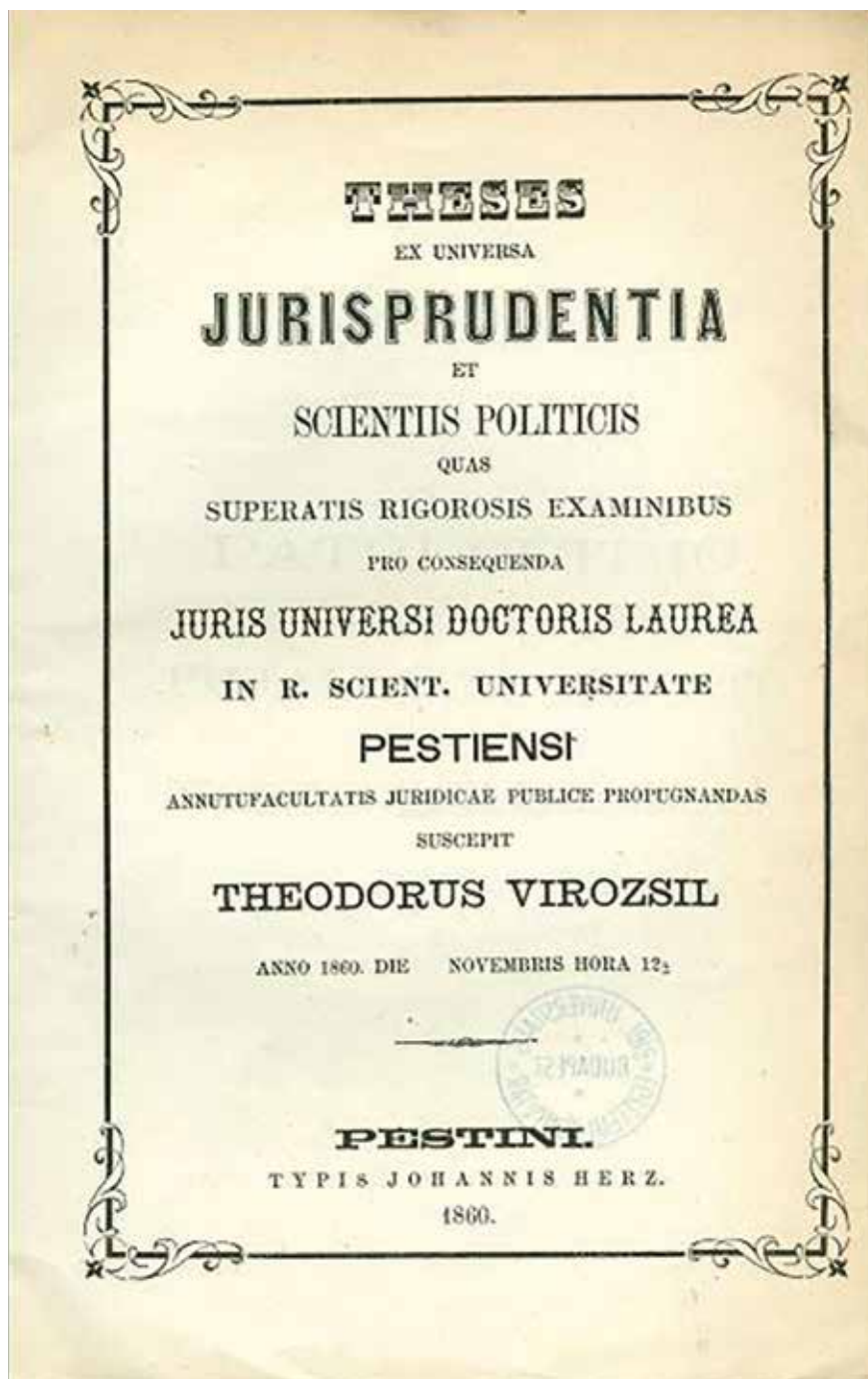

1884. július 26-án kérelmére a Pozsonyi Kir. Jogakadémiára helyezték át. A Győri Közönyben is olvashatjuk a rövid hírt Tanári áthelyezés címmel: „Dr. Virozsil Tivadar győri kir. jogakadémiai tanár, ugyanazon minőségben a pozsonyi kir. jogakadémiához, saját kérelmére, áthelyeztetett”. A Budapesti Közöny így adott országos hírt a változásról: „A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister, a pozsonyi kir. jogakadémiánál, felsőhegyi dr. Degen Gusztáv nyilv. rendes tanárnak saját kérelmére történt nyugdíjaztatása folytán megürült tanszékre, dr. Virozsil Tivadar győri kir. jogakadémiai nyilv. rendes tanárt, ebbeli minőségében, saját

kérelmére áthelyezte.” Pozsonyban a magyar közjog, a pénzügyi törvények és a nemzetgazdaságtan tanára, de a következő speciálkollégiumokat is oktatta: A biztosítási és szegényügy, A mezőipar és műipar mezőgazdasági elmélete, A kereskedelmi, közlekedési és bankügy nemzetgazdasági elmélete, Az őstermelés, műipar és kereskedelem nemzetgazdasági elmélete, Az őstermelés, műipar és kereskedelem nemzetgazdasági elmélete, Fejtegetések a közgazdasági politika köréből, A francia adórendszer történeti fejlődése, Őstermelés és műipar, A nemzetgazdaságtan különös része, Kereskedelem és bankügy, A mezőipar nemzetgazdasági elmélete, A műipar, kereskedelem, közlekedés és bankügy.

• • • Tanári munkája mellett 1887-ben a pozsonyi Jogász Kör tagja, amely irodalmi estélyekkel szokta az egyetemi hallgató-ságot és a tanári kart megörvendeztetni. 1896-ban az I. alapvizsgálati bizottság elnöke. Pozsonyi éveiben gróf Széchenyi István életével is foglalkozott. A pozsonyi Toldy-körben 1884. november 23-án felolvasást tartott Szemelvények gróf Széchenyi István szellemi hagyatékából címmel, amelyet németre átdolgozva közzétett a Pressburger Zeitung 1884 decemberi és 1885 januári számában. A Pozsonyvidéki Lapokban 1885 februárjában Gróf Széchenyi István, mint műbarát és műértő címmel írt tanulmányt. A Jog című hivatásbéli lap 1900. augusztus 26-án jelentette: „A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter úr dr. Virozsil Tivadart, a pozsonyi királyi jogakadémia nyilvános rendes tanárát, a köteles szolgálati idő kitöltése alapján saját kérelmére, állandó nyugalomba helyezvén, egyszersmind fölhívta a jogakadémia igazgatóságát, hogy fejezze ki ez alkalomból a nevezett előtt elismerését azon buzgalmáért, amellyel a jogi oktatás ügyét tudományával több mint 30 éven át oly eredményesen szolgálta.”

Doktori munkája: Theses ex universa jurisprudentia et scientiis politicis quas superatis rigorosis examinibus pro consequenda juris universi doctoris laurea in R. Scient. Universitate Pestiensis annutu Facultatis Juridicae publice propugnandas suscepit Theodorus Virozsil. Pestini, 1860. ▀

Irodalomjegyzék

Sürgöny, 1863. május (3. évfolyam, 99–123. szám) 1863-05-08 / 105. szám p.1. – Irodalomjegyzék: Országos Naptár. Pest, 1866. Szerk. Ökröss Bálint. – Budapesti Közlöny, 1869. augusztus 20. – Magyarország és a Nagyvilág 1869. augusztus 29. – A Királyi Magyar Tudományegyetemen / Pázmány Péter Tudományegyetemen elhangzott beszédek Egyetemi beszédek, 1869-1870. tanév, Királyi Magyar Tudományegyetem p.23. – Pesti Napló, 1870. szeptember 30. – Győri Közlöny, 1870. október 6. – Magyar Themis, 1871. 42. sz. – Győri Közlöny, 1872. július 28. – Legújabb nagy-győri naptár az 1877-es közönséges évre. Győr, 1877. –

Győri Közlöny, 1880. január 15. – Győri Közlöny, 1882. január 22. p. 3. – Győri Közlöny, 1882. december 3. p. 2. – Pesti Napló, 1883. március 10. – Budapesti Közlöny, 1884. augusztus 1. – Győri Közlöny, 1884. augusztus 3. – Fővárosi Lapok 1887. október 28. – A Győri Csónakázó Egylet története 1877-1887. Írta: Mihálikovics Tivadar. – Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái, Budapest, 1897 –Jogtudományi Közlöny, 1900. február 9. – Jog, 1900. augusztus 26. – ELTE Almanach – ELTE Levéltára (Székely Hunor levéltáros segítsége) – Születési anyakönyvi adatok: SZ Győr 101/1873.– Sz Győr 103/1876. – Sz Győr 143/1878. – Sz Győr 56/1884.

GYŐR TÖBB MINT EGY VÁROS

SZOLGÁLTATÁSAINK:

- Turista információ
- Ingyenes turisztikai kiadványok, térképek
- Programajánlók
- Rendezvényjegyek
- Csomagmegőrző

LEGYEN ÖNÉ EGY DARABKA GYŐR!

KÍNÁLATUNKBÓL:

- Győri ajándéktárgyak, könyvek
- Helyi iparművészek termékei
- Kézműves termelői finomságok
- ETO szurkolói termékek

GYŐR MORE THAN A CITY

OUR OFFERS AND SERVICES:

- Tourist information
- Maps and guides
- Program brochures
- Tickets for events
- Lockers for backpacks and suitcases

GET A PIECE OF GYŐR!

CHOOSE FROM OUR OFFERS:

- Győr souvenirs, books
- Products of Győr's handicrafts
- Local products
- ETO fan products

Látogatóközpont/Tourinform Győr
Visitors' Centre/Tourist Information

9021 Győr, Baross Gábor út 21.

Tel.: +36 96 311 771, 336-817

E-mail: gyor@tourinform.hu

Webshop: shop.hellogyor.hu

4 ÉVSZAK FESZTIVÁL GYŐR | 2022

KIEMELT

PROGRAMOK

Minden program egy helyen:
www.hellogyor.hu

JÚLIUS

1-3. | GYŐRKÖC-
FESZTIVÁL

23. | CHRIS SLADE
KONCERT

30. | VII. TÓPARTY

SZURKOLJ VELÜNK!

SZEPTEMBER

10. | ATLÉTIKAI FELNŐTT
SZUPERLIGA DÖNTŐ

SZEPTEMBER

24. | ARRABONA FUTÓFESZTIVÁL
ŐSZI SPORT- ÉS EGÉSZSÉGNAP

AUGUSZTUS

12-13. | BAROKK
ESKÜVŐ

20. | PINNYÉDI HÍDPIKNIK
ISMERŐS ARCOK KONCERT

21. | STEVE HACKETT
KONCERT

24. | STEWART
COPELAND
KONCERT

25-28.

BORTÖRTÉNELMI
NAPOK

27. | R-GO
KONCERT

SZEPTEMBER

9-10. | GYŐRI NÉP- ÉS
VILÁGZENEI FESZTIVÁL

OKTÓBER

29-2. | II. GYŐRI
KLÍMAEXPO

A 2022-ES ÉV SZPONZORAI

Audi
Hungaria

WSEL
Életünk a logisztika

CREDOBUS

Pannon-Víz

SOLYDENT

unicentral
CÉGCSOPORT

MÉDIATÁMOGATÓ:

GYŐR+
MÉDIA